3 JAARGANG. Nr 18 PRIJS : 5 CENTIEM WOENSDAG 19 JANUARI 1916.

Gazet van Brussel

Dagblad voor het Vlaamsche Volk

Voor Stam Taal en Volk — Omdat ik Vlaming ben

ABONNEMENTSPRIJZEN :
Binnenland: . . . . . 1.25 fr. per maand.
Buitenland: . . . . . 2.00 fr. per maand.
Men wende zich tot de postkantoren.

BEHEER EN PUBLICITEIT:
Anspachlaan, 75 (Beurs)

Verschijnt 's namiddags
MET AL DE OCHTENDTELEGRAMMEN

Elke medewerker is verantwoordelijk voor hetgeen hij schrijft

AANKONDIGINGEN WORDEN AANGENOMEN:
75. Anspachlaan, (Beurs). — 52, Warmoesberg.
Agence Générale de Publicité 26a, Place des Bienfaiteurs.
Office de Publicité, 36, Nieuwstraat Brussel

PLEEGT EUROPA ZELFMOORD?

« Tot den laatsten man en tot den laatsten cent! » Er zijn er, die 't nog maar steeds zeggen : « Wij geven den oorlog niet op, voordat de vijand vermorzeld is, al moesten we er onzen laatsten ademtocht bij inschieten! »

Voor hem, die zulke woorden met eenige bezinning leest of hoort, houden ze natuurlijk niets dan klinkklaren onzin in. Want, al spreekt men wel eens van twee katten, die zoo erg gevochten hadden, dat niets meer dan de twee staarten overbleven, toch gebeuren zulke dingen maar alleen in de kattenwereld!

Zoolang echter de schreeuwerige oorlogsprofeten van « den laatsten man en den laatsten cent » niet door elk weldenkend mensch den mond zullen gesnoerd worden, is het maar al te zeer te vreezen, dat zij hun onderscheiden landen elken dag nog wat dieper in 't verderf zullen storten. « Doet er niet toe », zeggen de vuurstokers, als men hun wijst op den omvang van het reeds gestichte onheil, « als de vijand zal kleingeslagen zijn, zal hij alles betalen! »

Het is een typisch feit, in dezen oorlog, dat juist zij, die de in haar haat verblinde, onwetende massa zouden moeten waarschuwen voor den gapenden afgrond, deze integendeel uit al hun krachten naar het verderf stuwen.

In 't begin van den oorlog heeft een Amerikaansch ekonomist uitgecijferd, dat de oorlogvoerende mogendheden uit dezen oorlog zoo uitgeput zullen te voorschijn komen, dat hun niets anders te doen zal blijven, dan zich bankroet te laten verklaren en hun verbintenissen niet meer na te komen. Van het betalen van een oorlogsvergoeding zou in geen geval kunnen spraak zijn, meende die.

Zoover zijn we gelukkig nog niet; maar als de volkeren ten langen beste niet de oogen gaan openen, dan moet men toch niet wanhopen het ook nog zoo ver te brengen!

Wat vooral bijdraagt tot den oorlogswaanzin is het feit, dat de menigte de ellende niet sterk genoeg aan den lijve ondervindt. Over de geldelijke uitputting van zijn land denkt de gewone mensch niet na : hij is geen minister van geldwezen en ieder moet maar voor zijn eigen rekeningen zorgen. Zoolang men hem maar geen belastingen doet betalen, laat hij de wereld maar draaien. Dat weten de oorlogsstokers best. Ook voert men liever den oorlog met het geld van de toekomstige geslachten, die nog tientallen van jaren zullen mogen zuchten onder de lasten, die wij nu op hunne schouders laden. Als onze nakomelingen met trotsch op ons wijzen, dan zullen het wel zonderlinge menschen zijn. Maar, na den oorlog zal eerst de kat op de koord komen.

Voor Duitschland cijfert de « Frankfurter Nachrichten » uit, dat de jaarlijksche last voor het volk eenige miljarden mark meer dan vroeger zal bedragen. De cijfers, die het blad daarbij aanhaalt, zijn om er van te duizelen. Het is maar goed, dat men het volk die waarheid eens voor oogen begint te houden : het moet weten, dat de overlevenden later ook hun deel van de zware offers zullen moeten dragen, die zij dan wel niet met bloed, maar dan toch ten minste met hun zweet zullen te betalen hebben.....

Op het buitengewoon kongres der Nederlandsche sociaal-demokratische arbeiderspartij, hield volksvertegenwoordiger Kamiel Huysmans, in zijn hoedanigheid van sekretaris van het Internationaal Socialistisch Bureel, een rede, waarin hij op treffende wijze wees op den duizelingwekkenden afgrond, waar Europa thans wordt heengevoerd. Ik knip uit die rede volgenden passus :

« Tot heden heeft de oorlog bewezen, dat het bijna « onmogelijk geworden is een groote, modern georga- « niseerde kapitalistische natie te bedwingen. Indien « Duitschland vreemd gebied bezet, zoo beheerscht En- « geland het rijk der zee. Tot nog toe heeft deze ontzag- « lijke oorlog volstrekt zijn doel gemist (deze meening « laat ik voor rekening van K. H., die misschien beter « weet dan ik welk het doel van dezen oorlog was — B. « V.) en voor die doellooze moorden zullen op 31 Juli « 1916, volgens de berekening van de « Economist », « de oorlogvoerende naties uitgegeven hebben aan oor- « logskosten : 103 miljard gulden, meer dan 214 miljard « frank, zonder te rekenen de vernietiging der dorpen en « steden, die in puin en asch werden gezet, zonder te « rekenen de pensioenen van invalieden, weduwen en « weezen, zonder te rekenen de duizenden, die uit den « oorlog heelhuids zijn gekomen, maar die binnen en- « kele jaren te gronde zullen gaan. Het aantal dooden « en geheel invaliden zal dan beloopen tot 4 miljoen « man en indien men de andere gewonden en vermisten « meerekent, 16 miljoen man! »

Wacht een oogenblik, waarde lezer, en overweeg eens den afschuwelijken omvang van die cijfers. Bevreemdt het u nog, dat men in sommige landen de lijsten der dooden niet durft openbaar te maken?

Maar ook de vreeselijke waarheid zal ten slotte toch tot het bewustzijn der thans nog geheel versufte massa's doordringen. Alleen stellen wij ons de vraag : zal het niet te laat zijn, als de oogen opengaan?

« Dat het land van onzen vijand den dieperik ingaat kan ons niet meer schelen, dat wenschen wij integendeel », zoo redeneert men nog veelal. Maar ziet men dan niet in, dat men zich zelf intusschen uitput in nutteloozе krachtsinspanningen?

Voor landen als Frankrijk en Rusland, om maar niet te spreken van de mogendheden, die toch niet over hun eigen lot zullen meebeschikken, is het natuurlijk een grievende gedachte, dat zij het zouden moeten opgeven, terwijl de vijand nog zoover in het land staat. Wij kunnen ons dan ook best voorstellen, dat die landen zich niet willen overwonnen geven en dat zij er op uit zijn om, bij de eerste gelegenheid, nog een uiterste krachtsinspanning te wagen.

Maar het blijft niettemin een uiterst gevaarlijke taktiek het volk in een roes te laten voortzwepen met toch nooit te bereiken uitslagen.

Wie aandachtig de ekonomische en financieële toestanden nagaat, moet tot de slotsom komen, dat Europa reeds een katastrofe zeer nabij is.

De eene leening volgt op de andere en de oorlogsrenten stapelen zich op. Sommige oorlogvoerenden vertoonen reeds angstwekkende teekenen van geldelijke en ekonomische uitputting. Wat zal het over zes maand zijn, wanneer het te verwachten lenteoffensief zal achter den rug zijn?

Zullen de leiders dan terugdeinzen voor den zelfmoord of zullen zij hun eigen valsch eergevoel gehoor geven en, liever dan zich zelf alleen te offeren, hun land met hen ten onder brengen?

In het begin van 't jaar hebben we duizenden wenschen voor den vrede gehoord. Zoowel Fransche als Duitsche bladen hebben aan hun lezers voor 1916 het herstel van den thans zoo zalig begrepen vrede gewenscht : zij zullen daaronder natuurlijk wat zij noemen : een voor henzelf eerbaren vrede hebben bedoeld. Zal inderdaad 1916 den vrede brengen of zullen de Europeanen de bakermat der huidige wereldbeschaving zelf geheel ten onder helpen brengen?

Natuurlijk kan niemand op die vraag onvoorwaardelijk antwoorden. Veel zal van de oorlogsgebeurtenissen afhangen, moest inderdaad de aanstaande lente een gewichtig oorlogsfeit meebrengen, dat den algemeenen toestand aanzienlijk zou kunnen wijzigen, dan zou de partij, die daarbij in het voordeel kwam, zeker den strijd niet willen opgeven, alleen omdat wij gewenscht hebben, dat de oorlog in 1916 zou eindigen.

Maar als dat nu eens niet gebeurt? Als weer eens, als vroeger, vruchteloos gebeukt wordt op de ijzeren slagfronten en duizenden levens omgebracht en miljarden franks doelloos verteerd worden, wat dan?

Natuurlijk zullen de volhouders tot het einde er dan maar weer een jaar willen bijdoen! Maar zal het volk daarmee nog vrede hebben? Het is onmogelijk dit te voorzien. Wij weten, dat een groote natie veel stoïsch verdraagt, liever dan een vernedering te lijden.

Maar juist daarom ware het de plicht van groote staatkundigen zelf en anderen te leeren inzien, dat een eervolle vrede beter kan zijn dan een algeheele ondergang.

Trouwens, niets zou bewijzen, dat ten slotte alle opoffering toch nog niet zonder uitslag gebracht zou zijn....

Wij willen heel goedgeefsch zijn en gunnen de oorlogsvoerders — hoe zwaar het ons ook valle — nog zes maands tijds om hun kunde te toonen. Daarna hopen wij, dat eindelijk het gezonde volksverstand zal roepen : « Genoeg! Wij willen geen zelfmoord plegen! » Gebeurt dit niet, dan blijft ons enkel over de beschavingsfakkel in Amerikaansche of Japansche handen over te geven en bij ons eigen gedolven graf te gaan treuren.....

B. VAARMAN.

Montenegro legt de wapens neer

BOEDAPEST, 17 Januari. — Graaf Tisza deelde in de Kamer van volksvertegenwoordigers mede, dat Montenegro gevraagd heeft om vredesonderhandelingen aan te knoopen; dat Montenegro erin toestemt de wapens onvoorwaardelijk neer te leggen, en dat de vredesonderhandelingen na de voltrekking der kapitulatie zullen worden geopend.

BERLIJN, 17 Januari. — Voorzitter Kämpf deelde in den namiddag, gedurende de verhandelingen van den Rijksdag, de afgevaardigden het Wolff-bericht over de kapitulatie van Montenegro mede. Het Huis onderbrak den voorzitter herhaald met luide toejuichingen. Een lang aanhoudend handgeklap weerklonk in het Huis en op de tribunen bij het einde der mededeeling.

BOEDAPEST, 17 Januari. — In het Huis der Afgevaardigden verhief zich na het aannemen van een welsvoortsel nopens de « Finanzzentrale », de eerste minister graaf Tisza, en zegde :

Ik neem de vrijheid de besprekingen een oogenblik te onderbreken, om U mede te deelen dat de koning en de Regeering van Montenegro om een begin van vredesonderhandelingen verzochten (groote beweging). In antwoord daarop verlangden wij als eerste vereischte, het onvoorwaardelijk neerleggen der wapens (hoera-kreten). Zooëven ontvang ik het bericht, dat Montenegro het onvoorwaardelijke neerleggen der wapens heeft aangenomen (langdurige bijval, hoerakreten in het gansche Huis). Dientengevolge zullen na de kapitulatie de vredesonderhandelingen worden begonnen (hoera-kreten). Zonder het belang van deze gebeurtenis te willen overschatten, geloof ik, dezelve eene belangrijke en verheugende gebeurtenis te mogen noemen, waardoor de monarchie en de Hongaarsch natie de eerste vruchten van hare volharding en van haren heldenmoed oogst (langdurige bijval, hoerakreten in het gansche Huis).

De zitting wordt voor vijf minuten onderbroken.

WEENEN, 17 Januari. — Ambtelijk bericht :

De koning van Montenegro en de Montenegrijnsche regeering hebben op 13 Januari gevraagd een einde te stellen aan de vijandelijkheden en de vredes-onderhandelingen te beginnen. Wij antwoordden, dat op deze vraag alleen kon ingegaan worden na onvoorwaardelijke neerlegging der wapens door het Montenegrijnsch leger. De Montenegrijnsche regeering heeft gisteren den door ons gestelden eisch van onvoorwaardelijke kapitulatie aangenomen.

De overstrooming in Noord-Holland

De overstrooming in Noord-Holland neemt immer grooteren omvang aan. Geheele distrikten worden door de bevolking, die haar vee en een gedeelte van haar eigendom meevoert, verlaten. Nog andere dijkbreuken werden gemeld. De spoorweg- telegraaf- en telelefoonverbindingen zijn in vele punten onderbroken. Het eiland Marken, dat bijzonder van de overstrooming te lijden had, verdween gedurende eenigen tijd geheel onder water bij het uitbreken der ramp. Thans steken de dijken en de hoogergelegen gedeelten van het eiland weer boven het water uit, het overige gedeelte staat nog blank. Het eiland is in twee deelen gescheiden, waartusschen eene watervlakte ligt.

In den nacht, toen de vloed aanzwol, hebben zich vreeselijke toneelen voorgedaan. Een der op palen rustende huizen werd honderd meter ver weggerukt. Anderen werden eenvoudig weggevaagd, zonder dat de geburen er iets van konden merken. Veertien huizen zijn vernield, enkel vier zijn onbeschadigd gebleven.

Uit het geheel land komen berichten aan over de schade door de laatste stormen aangericht. De Zuiderzeedam bij Katwoude en Monnikendam is doorgebroken en de Zuidpolder overstroomd. Menschen en dieren zijn naar Edam gevlucht. Veel vee verdronk. Vollendam staat onder water en is geheel afgesneden van het overige des Lands.

Er bestaat gevaar dat een groot gedeelte van Noord-Holland onder water zal loopen. De soldaten werden naar de bedreigde streek opgekommandeerd. Uit andere gedeelten van het rijk komen evenzoo onrustbarende berichten. Sedert 1889 is de waterstand nog niet zoo hoog gerezen.

Uit Edam wordt nog verder gemeld : Op het eiland Marken werd bijna de gansche visschersvloot vernield. Op verscheidene plaatsen begint het water te dalen.

Koningin Wilhelmina heeft aan de streek van het oude tolhuis, ten Noorden van Edam, waar talrijke vluchtelingen een onderkomen hebben gevonden, een bezoek gebracht.

De minister van den waterstaat bracht gisteren een bezoek aan het overstroomde gebied in Noord-Holland. Daar het water ten Noorden van Edam nog steeds stijgt, werd de Nieuwendamsche sluis gedeeltelijk met zand versterkt. Het nieuwe gedeelte van de stad is onder water.

De overstrooming welke bij Edam begint, strekt zich in noordelijke richting tot aan de streek van Edam en in oostelijke richting tot aan de streek van Puimerend uit.

Het overstroomde gebeid maakt een deerniswekkend indruk. Aan de Zuiderzee is het landbouw- en het vischersbedrijf voor langen tijd geheel en al stilgelegd.

Onder de werking van het water dat zout bevat, verliest de grond der weiden zijne vruchtbaarheid, zoodat er veel tijd noodig zal zijn om hem de aldus verloren rijkdom terug te schenken.

Het schapenfokken dat een der voornaamste bron van inkomsten van het platte land uitmaakte, heeft een gevoeligen knak gekregen, overal drijven lijken van schapen. Te Amsterdam is de prijs van het vleesch reeds aanzienlijk gestegen.

De schade is thans nog onberekenbaar en bedraagt millioenen gulden. In de Hollandsche bladen wordt er eene « Waternood-Inzameling » geopend. De giften worden afgedragen aan de « Algemeene Waterkommissie ».

Van uit Adam en andere steden werden reddingsexpedities met motorbooten, roeibooten en zeilschepen ingericht, om de in het overstroomde gebied achtergebleven inwoners, welke in hunne woningen zijn ingesloten, af te halen.

BUITENLAND

NEDERLAND

De Engelschen en de Hollandsche handel.

De « Limburger Koerier » van 31 December publiceert onder den titel « Onder den Druk » de volgende klacht tegen het ingrijpen der Engelschen in den Hollandschen handel :

« Hoe onze Nederlandsche nijverheid onder den knoet zit van Engeland, dat om met zijne oorlogsovermacht ter zee gewoon den toevoer van grondstoffen belet, als we niet gedwee zijn, blijkt al zeer sterk uit de maatregelen, waaraan zich de handel in margarine en plantenboter hier te lande moet onderwerpen.

« De N. O. T. heeft zich zelfs genoopt gezien tot oprichting van een « Margarineverbruik Kontrolebureel » waarbij alle in Nederland gevestigde margarinefabrieken, zonder éénige uitzondering, zijn aangesloten.

« De taak van dit Bureel is het verbruik van margarine en plantenboter in Nederland te regelen in dier voege, dat elk grossier en winkelier die hoeveelheid ontvangt, die als zijn normaal gebruik kunnen worden aangemerkt.

« Op hun beurt mogen de handelaren aan hun afnemers slechts die hoeveelheden leveren, die beschouwd kunnen worden als hun normaal binnenlandsch verbruik vóór den oorlog.

« Voorts moeten handelaren toezien dat hun afnemers zijn dierekte verbruikers en in geen geval personen, van wie ondersteld kan worden, dat zij zullen trachten de goederen over de grens te brengen.

« Het Bureel verlangt van de fabrikanten toezending van wekelijksche lijsten. De handelaren moeten verder het recht inruimen eventueel inzage in hun boeken en in hun bedrijf te laten nemen door de opzieners van het Bureel. Mocht een handelaar zich niet bij dezen maatregel willen neerleggen of zou hij zich niet stipt houden aan de voorschriften, dan zal het Bureel aan grossiers en fabrikanten eenvoudig verbieden hem nog te leveren of te doen leveren.

« En dan zegt Engeland dat het strijdt voor de vrijheid en de onafhankelijkheid der kleine volken!... »

ITALIE

Een belangrijke vraag.

ROME, 17 Januari. — Afgevaardigde Reimondo heeft aan den voorzitter eene vraag aan den minister van buitenlandsche zaken en aan den minister van zeewezen overhandigd. Hij verlangt te weten, of bij de Londensch verdrag het geval der verovering van Montenegro voorzien werd, verder welke de reden is van Italië's passie viteit en of de Regeering en de militaire overheid zich met den toestand in Noord-Albanië had beziggehouden.

NOORWEGEN

De brand te Bergen.

Men vernoemt uit Kristiania dat de brand, die de bloeiende stad Bergen geteisterd heeft, Zaterdagnamiddag om 5 uur uitgebroken was. Denzelfden avond nog was reeds een derde der stad afgebrand. Uit Kristiania werd per bijzonderen trein hulp gezonden. Het onweder verhinderde de reddingswerken. Tot hiertoe bedraagt de schade reeds meer dan 50 millioen kronen. De draadverbindingen zijn afgesneden, het binnenste stadgedeelte bestaat niet meer, van de stadsmuren tot de kaden is alles, ten gevolge van den vreeselijken storm, in vlammen opgegaan. Duizende menschen zijn onderdak. Bijna alle groote hotels ligegn in assche, het geheele handelskwartier, het hart der oude hansastad, is vernield. Door den razenden storm sloegen de vlammen over breede plantsoenen en open pleinen, waardoor de brand zich steeds verder uitbreidde.

HET BELEEDIGDE ITALIË

In een hoofdartikel over de houding der Italiaansche regeering met het oog op de gebeurtenissen in Montenegro, schrijft de « Corriere della Sera » :

De Fransche en de Engelsche pers, welke waarschijnlijk eerlang door de Russische zullen gevolgd worden, hadden tegen Italië een veldtocht ondernomen, welke niet zuiver toevallig mag worden genoemd. Hij komt na eene reeks onrechtstreeksche of rechtstreeksche verwijten aan het adres van Italië, en is zeker niet van aard, het aanzien van Italië bij de Bondgenooten en bij de tegenstanders te doen stijgen. Tot zelf de Italiaansche openbare meening wordt daardoor terneer gedrukt, en vooral dat gedeelte, dat den oorlog aan de zijde der Bondgenooten zonder voorbehoud wenschte.

De Regeering, die in geweten volkomen rustig en overtuigd is, haar plicht te hebben gedaan, moet met alle middelen beletten, dat er in het buitenland kwaadaardige geruchten over hare houding zouden ontstaan. Zoo er millioenen menschen een verkeerde meening over Italië hadden, kon het land de stoffelijke en zedelijke voordeelen, welke het door zijne opofferingen dacht te verdienen, verloren zien gaan.

Verder zegt het blad nog, dat hoe vurig zekere Ententebladen het ook mogen wenschen, Italië geen troepen uit het land kan sturen. Trouwens is het voldoende gebleken dat ook Frankrijk en Rusland niet over te veel divisies beschikken om naar vreemde oorlogstooneelen te zenden. Deze landen toonen zich weinig erkentelijk voor de voordeelen, welke hen Italië eerst door zijne onzijdigheid, later door zijn ingrijpen heeft gebracht. Montenegro kon alleen gered worden, indien Servië het had kunnen zijn. Was de Entente in de maand Augustus op de voorstellen van Italië ingegaan, zoo hadden wij misschien thans de Italiaansche regeering niet moeten verdedigen.

DE OORLOG

AMBTELIJKE BERICHTEN

DUITSCH

BERLIJN, 17 Januari. — Ambtelijk bericht van heden-middag :

Westelijk krijgsveld.

Geen gebeurtenissen van belang. Door vijandelijk geschutvuur werden in de stad Lens zestien personen gedood en gekwetst.

Oostelijk krijgsveld.

Op het grootste deel van het front belemmerden sneeuwvormen de gevechtsbedrijvigheid. Slechts op enkele punten hadden botsingen tusschen patroeljes plaats.

Op den Balkan.

Niets nieuws.

OOSTENRIJKSCH

WEENEN, 17 Januari. — Ambtelijk bericht :

Russisch krijgsveld.

De aan het Bessarabische en Oost-Galicische front aanvallende Russische legers hebben ook gisteren hunne aanvallen niet herhaald. Door den band heerschte rust. Alleen in den sektor ten oosten van Baranecze verdreven onze troepen, onder hevige gevechten, den vijand uit een vooruitgeschoven stelling, vernielden zijne loopgraven en spanden draadversperringen. Door het leger van hertog Josef-Ferdinand werden drie Russische aanvallen tegen onze veldwachtlinies afgewezen.

Italiaansch krijgsveld.

De geschutgevechten duren voort op eenige punten van het Tiroolsch front en langs de kust. De hoogten om Oslavija werden weder ontruimd, wegens het daarop samengetrokken vijandelijk artillerievuur. In het gebied van Goerz dwongen onze vliegers verscheidene Italiaansche kabelballons neder te dalen en wierpen bommen op vijandelijke kampen.

ITALIAANSCH

ROME, 15 Januari. — Ambtelijk bericht van het groot hoofdkwartier :

Gisteren, op den dag, was de bedrijvigheid van de artillerie zwak langs de grens van Trentino en in Karinthie, vrij levendig aan de Isonzo en zeer heevig op de hoogten ten noordwesten van Goerz. Hier duurde het vijandelijk vuur, dat met goed gevolg beantwoord werd door onze batterijen, tot laat in den avond tegen onze Oslavija-stellingen voort.

Op de Karstvlakte richtte onze artillerie haar vuur tegen de vijandelijke loopgraven in de streek van San Michele en vernielde deze over een lengte van ongeveer 400 meter.

Een onzer vliegtuigen-eskaders ondernam een grooten tocht boven de oostelijke Isonzo-streek, beschoot het vijandelijk vliegkamp te Alssovizza, troepen-barakken te Chiaporano en Dornberg en de spoorwegstations van Longatica Prvacina en Lubiana. Het smaldeel, dat het vuur van verscheidene anti-luchtvaartbatterijen te verduren had, is zonder letsel te hebben bekomen, binnen onze linièn teruggekeerd.

FRANSCHE

PARIJS, 15 Januari. — Ambtelijke mededeeling van 15 uur :

Kalme nacht.

In Champagne verstrooide onze artillerie vijandelijke werklieden en nam een vijandelijk konvooi onder vuur, in beweging op de baan van Auberive naar Saint-Souplet.

In de Argonnen, granatengevechten te Vauquois.

Overigens niets bijzonders.

PARIJS, 15 Januari. — Ambtelijke mededeeling van 23 uur :

Buiten eenige artilleriebedrijvigheid in Champagne, in de Argonnen en in Woevre, valt er niets bijzonders te melden.

PARIJS, 16 Januari. — Ambtelijke mededeeling van 15 uur :

Kalme nacht. Niets te melden.

PARIJS, 16 Januari. — Ambtelijke mededeeling van 23 uur :

In België veroorzaakte onze artillerie, in samenwerking met de Britsche, belangrijke schade in de vijandelijke loopgraven, in de buurt van Het Sas en veroorzaakte twee hevige ontploffingen.

Onze batterijen beschoten met goed gevolg de omgeving van de baan van Rijsel, bezuiden Thelus, en deden een munitieopslagplaats in de lucht vliegen.

Op hoogte 119, ten noordoosten van Neuville-St-Vaast, vernielde een onzer mijnen een klein post.

In de Argonnen, bommen- en granaatgevecht in de streek van Vauquois.

In Lorreinen namen wij een verzameling van vijandelijke troepen onder vuur, benoorden Brémenil, ten noordoosten van Badonviller.

ENGELSCH

LONDEN, 15 Januari. — Ambtelijk bericht van het hoofdkwartier :

Gewoon geschutvuur.

RUSSISCH

SINT-PETERSBURG, 15 Januari. — Ambtelijk bericht van het groot hoofdkwartier :

Westelijk front : Geen verandering van beteekenis.

Kaukasusfront : In Perzië, op de baan op Kermansdah, bezetten wij de stad Kengaw, op 50 kilometer ten zuidwesten van Hamadan.

TURKSCHE

KONSTANTINOPEL, 17 Januari. — Het hoofdkwartier maakt bekend :

Op het Irakfront duurt het geschutgevecht bij Koet el Amara voort.

Op het Kaukasusfront zetten de Russen ook gisteren hun aanvallen op onze stellingen benoorden en bezuiden de Aras voort. Onze troepen, die nabij het Id-dal gedurende een week het hoofd boden aan een aanzienlijke vijandelijke strijdmacht, moesten op dezen sektor hun vooruitgelegen stellingen prijsgeven en enkele kilometer wijken. Bezuiden de Aras brachten wij de Russen in de voorste stellingen zware verliezen toe in gevechten van man tegen man; wij maakten daar evenees een groote hoeveelheid wapens buit.

Van de Dardanellen is niets te melden.

KONSTANTINOPEL, 17 Januari. — Het hoofdkwartier maakt bekend :

Kaukasusfront : In den nacht voorafgaande aan en in den loop van 14 Januari herhaalden de Russen met hun hoofdkrachten hun hevige aanvallen op den sektor van bezuiden de Aras tot aan den Narman-pas, alsook in het gebied tusschen dezen sektor en den zuiderloop van de Aras tot aan den berg Karadagh. Al deze aanvallen werden door den krachtdadigen weerstand onzer troepen gestuit, en de vijand werd met goed gevolg teruggeslagen. De Russen, die op dezen sektor in gevangenschap geraakten, vertellen dat de vijandelijke regimenten bij deze aanvallen vreeselijke verliezen leden.

Dardanellenfront : Op 14 Januari beschoot een vijandelijk schip tweemaal, doch zonder uitwerking, Sedd-ul-Bahr. Onze watervliegtuigen wierpen bommen op de vijandelijke schepen te Moedros.

De buit bij Sedd-ul-Bahr gemaakt bevat o. a. : vijftien kanonnen van verschillend kaliber, een groote hoeveelheid schietvoorraad, eenige honderden munitiewagens, 2,000 gewone wagens, eenige automobielen, rijwielen, motorrijwielen, zeer veel materieel, pioniersgereedschap, meer dan 200 kegelvormige tenten, ambulansen, volledig materieel van den gezondheidsdienst, medecijnkisten, 50,000 wollen dekens, groote hoeveelheden ingelegde waren, milliocnen kilos gerst en haver, kortom : allerhande goederen eener waarde van ten minste 2 millioen pond. Nog steeds ontdekken wij groote hoeveelheden ingegraven en weggeworpen voorwerpen.

OP DEN BALKAN

Troepenontschepingen der Entente in Griekenland.

SOFIA, 17 Januari. — Donderdag werden in de Atheensche oorlogshaven Phaleron troepen der Entente aan land gezet. Partikuliere berichten zeggen dat ook in Korinthië troepen der Entente ontscheept werden. Deze berichten, zoomede de blokkade der Grieksche kust, waardoro de toevoer van levensmiddelen van den wil der Bondgenooten afhankelijk gemaakt wordt, worden te Sofia opgevat als een besluit door het Vierverbond genomen, om Griekenland met geweld tot aansluiting tegen de centrale mogendheden te dwingen.

De heropening der Grieksche Kamer.

ATHENE, 17 Januari. — Havas meldt :

De Kamer zal op 24 Januari hare werkzaamheden hervatten. Men weet nog niet, of de koning de heropening zal bijwonen. Het geldt als zeker, dat de minister van onderwijs de eenige kandidaat tot het voorzitterschap der Kamer zal zijn. Naar enkele bladen melden, zal de staat van beleg binnen kort worden uitgeroepen.

KORTE TELEGRAMMEN

—— DEN HAAG, 16 Januari. — Tijdens de bespreking in de Kamer van het wetsvoorstel over de kustverdediging, verklaarde de minister van oorlog, dat het bouwen der forten van Vlissingen volgens gewijzigde plannen zou geschieden.

—— Reuter verneemt uit Nieuw-York dat, ten gevolge eener ontploffing, de Amerikaansche duikboot B VI op de marinewerven te Brookliyn gezonken is. Tot hiertoe werden twintig personen als dood opgegeven.

—— De « Times » verneemt uit Korfoe dat de Oostenr.-Hongaarsche konsul aldaar aangehouden werd.

—— Omtrent den ondergang van het Italiaansch stoomschip « Brindisi » verneemt de « Secolo » nog :

De ramp gebeurde op 6 Januari. Aan boord bevonden zich 400 Montenegrijnsche reservisten uit Amerika en een Fransche sanitcitsmissie. Het schip liep op een mijn en zonk in achttien minuten. Ongeveer dertig Montenegrijnen en drie leden der bemanning zijn verdronken.

—— BERLIJN 17 Januari. — De « Berliner Lokal Anzeiger » meldt uit Kristiania :

Zaterdag greep een ontzaglijke ontploffing plaats in de militaire werkplaats van Marviken, te Kristiansund, waarschijnlijk door mijnontbranding. De fabriek en de magazijnen zijn volledig vernield. Er werden slechts twee onderofficieren gedood. Er waren op het oogenblik van het ongeluk geen andere personen in de fabriek aan den arbeid.

ALHAMBRA

"Het Vlaamsch Tooneel,, ■ Best.: Ad. Clauwaert

ZENNELAAN — BRUSSEL

Van af 15 Januari,
alle Zaterdagen, Zondagen, Maandagen Dinsdagen
en Woensdagen om 8 1/2 u. 's avonds (M.E.T.)
Dagvertooningen : 's Zondags om 3 1/2 u. (M.E.T.)

Voortzetting van het
OVERGROOT SUCCES

Groote Brusselsche Revue
DE TRAFIEST
VAN BERREKE VERTRUUST

1 Voorspel en 5 Tafereelen door L. Peerenboom.

Groote Tonneelschikking van Ad. Clauwaert.
Muzickale Bewerking van J. Coppens.
Drie Groote Balletten geschikt door H. Engel.
Geestige Toonecien. — Nieuwe Schermen.
Nieuwe Kostumen.
Meer dan 100 personen op het Tooneel
GROOT ORKEST 3087

Buitengewoon goedkoope volksplaatsen
Het verhuurbureel is open van 11 tot 6 1/2 u.(M.E.T.)

LAATSTE TIJDINGEN

De gezondheid van den heer Schollaert.

Men seint uit Havere dat de gezondheid van den heer Schollaert, welke eerst zeer bedenkelijk was, nu geruststellend geworden is. De voorzitter van de Kamer, ofschoon aan de beterhand: moet nochtans steeds zijne kamer houden.

Troepenlanding in Pirus.

BOEDAPEST, 18 Januari. — « Az Est » meldt uit Sofia, dat de Engelschen en Franschen ook in Pirus troepen geland hebben en dat de Grieksche troepen dit alles lieten begaan, zonder er zich tegen te verzetten.

Opperbevelhebber generaal Sarrail.

AMSTERDAM, 18 Januarni. — De bladenmeldingen, dat de Engelsch-Fransche strijdkrachten in Macedonië onder het opperbevel van generaal Sarrail gesteld zijn, wordt door een Reutermelding bevestigd.

Oostenrijk-Hongarije en Montenegro.

AMSTERDAM, 18 Januari. — Reuter meldt uit Athene : Naar luidt, heeft Montenegro met Oostenrijk-Hongarije een wapenstilstand gesloten.

Op zee.

LONDEN, 18 December. — Lloyds meldt :

Het Spaansch stoomschip « Belgica », 2,068 brutto-ton, is gezonken. Vijf-en-twintig leden der bemanning zijn gered.

Griekenland zou de ontruiming eischen.

WEENEN, 18 Januari. — De « N. F. P. » meldt uit Sofia, dat Griekenland vandaag in eene nota, van de Entente ede ontruiming van het Grieksch grondgebied zou eischen.

Generaal Dewet tot de orde geroepen.

LONDEN, 18 Januari. — Het Reuter-bureau meldt uit Kaapstadt :

De redevoeringen, die generaal Dewet sinds zijne vrijlating hield, lokken kritiek uit, daar hij verplicht is, zich niet met politiek bezig te houden. « Volkstem » schrijft : Dewet heeft nieuwe onlusten veroorzaakt. De Regeering herinnerde Dewet, per brief, aan zijn verplichtingen, die hij bij zijne vrijlating aannam.

Duitsche en Oostenrijksch-Hongaarsche persstemmen over de kapitulatie van Montenegro.

BERLIJN, 18 Januari. — B. L. A. zegt : De eerste steen uit het reusachtig gebouw van het Vierverbond heeft zich losgemaakt.

B. T. zegt : Het is van groote beteekenis, dat de 75-jarige, ervarene Balkanvorst zijn toekomst liever in de handen van vijanden legt, dat het aan de Bondgenooten verder toe te vertrouwen.

De Vossische Zeitung schrijft : Thans kunnen de Oostenrijkers-Hongaren in parademarsch Skoetari binnen rukken. De macht van Oostenrijk-Hongarije aan de oostkust van de Adriatische zee strekt zich nu tot Durazzo uit.

De « Kreuzzeitung » wil de beteeknis der gebeurtenis niet overschatten. Ze is een schoon resultaat en is vooral kenschetsend.

De « Deutsche Tageszeitung » zegt dat men in de volgende dagen veel belangrijke en schoone besprekingen van uit het kamp van de tegenstanders zal moeten hooren. Het blad wenscht Oostenrijk-Hongarije geluk voor het behaalde resultaat.

DAGELIJKSCH PRAATJE

Gevaarlijk Goedje

Verleden week hebben we, in ons « Gemengd Nieuws », een moordgeval verhaald, dat zich te Schaarbeek heeft voorgedaan; en, wat hier voor ongewoons in ligt, het wapen dat voor de misdaad heeft gediend, is een revolver.

't Was lang geleden. Sedert de oorlog uitgebroken is, dus, sedert zoowat iedereen zijn wapens heeft afgegeven, hoort men er om zoo te zeggen niets meer van. Waar geen revolvers zijn, daar wordt luttel of niet gemoord. En daarom vraag ik, dat, als de vrede weer in 't land komt, men de ingeleverde revolvers zou verbranden en dat een eindje wet ter stemming worde gebracht, waarbij de verkoop van dit gevaarlijk goedje wordt verboden.

't Is wel radikaal, zult ge zeggen. We zullen even redeneeren.

Als gij een revolver koopt, dan is het om te dooden. Altijd! Ik geef toe, dat gij het inzicht niet hebt, te vermoorden; dat gij niemand ter wereld een zoo diepgewortelden haat toedraagt, om zijn verscheiden te wenschen; ik neem aan, dat gij de zachtzinnigste mensch ter wereld zijt en het bloedvergieten U een heilzamen afschrik inboezemt. Maar gij ziet de mogelijkheid in dat een moord U zou kunnen opgelegd worden door de omstandigheden, door een nakend gevaar of door de noodzakelijkheid uw eigen leven te verdedigen. Dus, om te dooden. De revolver is geen tuig voor het schietsport; ze is ook geen versiersel voor een wapentropee. Ze dient alleen om te dooden.

Ik weet het wel : de revolver kan dienen als weermiddel tegen kwaaddoeners. Hoe dikwijls hebt ge reeds gelezen, dat iemand, die bijvoorbeeld in zijn slaap door op alles voorbereide inbrekers werd verrast, den tijd en de tegenwoordigheid van geest had om zijn wapen uit een laadje te halen en op de indringers te schieten? Zoo iets hoort bij de zeldzaamheden. Meerdere malen gebeurt het, dat de eigenaar van een revolver, bij 't schoonmaken of anderszins, hetzij zichzelf of een lid van zijn gezin doodt of verwondt, dat kinderen er ongelukken mee veroorzaken, kortom ,dat het tot zelfverdediging aangeschafte wapen door onvoorzichtigheid tegen hem gekeerd wordt, die het uit zelfbehoud heeft gekocht.

Hebt ge nog een paar oude kranten liggen van vóór den oorlog? Lees het « Gemengd Nieuws ». Hier is 't een bediende die doorgezonden wordt en op zijn patroon vuurt. Daar heeft een kashouder rekenschap te geven over en vergissing : hij doodt zijn meester. In een herberg ontstaat een twist : de revolver wordt uitgehaald en er vallen slachtoffers. Te Antwerpen, na een kiesmeeting in de Wolzaal, loste een man revolverschoten op een politieken tegenstrever, maar met wien hij best overeenkwam in andere omstandigheden, met wien hij zelfs vaak hand in hand werkte voor den boven alle politiek verheven taalstrijd.

Al gevallen waarin de revolver zonder nut, lichtzinnig, roekeloos werd gebruikt. Schaf dit wapen af, en het getal misdaden slinkt in de mate van vijftig ten honderd. Wanneer de revolver slachtoffers maakt, dan is hij, die gevuurd heeft, bijna altijd iemand die niet zinnens was te moorden. Beroepsmisdadigers verkiezen stille wapens, zooals het mes of de hamer. De revolver is het moordtuig van hen, die alleen in een oogenblik van drift, van verbijstering op van opgewondenheid handelen.

Ze is wel zonderling, die Belgische wet, die het koopen en verkoopen van revolvers toelaat, maar het dragen van dit wapen verbiedt! Niemand, in België, mocht een revolver dragen; maar bijna iedereen had er een op zak, en, bij 't minste geschil, werd ze uitgehaald en afgevuurd.

Die wet is heel wat strenger op den verkoop van vergif. Men kan geen vergif bekomen dan op voorschrift van den geneesheer. En nochtans, een misdaad door vergiftiging eischt voorbereiding, behendigheid, sluwheid : de dader moet de kracht van het gift kennen, het vertrouwen van zijn slachtoffer weten in te winnen, de gelegenheid vinden om het doodend element te doen veroberen. Een revolver, daarentegen, is te koop voor weinig geld en zonder voorschrift van den geneesheer, wordt zelfwerkend geladen en gelost en vuurt af als een bliksemslag.

Misdaden die door de revolver werden gepleegd — en, 't kan niet genoeg herhaald, door menschen die geen misdadigers zijn, — moest men boeken met de vleet. En weet ge, hoeveel misdaden er gebeuren door vergiftiging? Drie op de duizend!

Dit bewijst dus wel dat, na den oorlog, zoowel als de verkoop van vergif, en meer nog, de verkoop van revolvers dient afgeschaft.

Dit wapen hoort in 't muzeum der Hallepoort thuis, — alleen om er ons aan te herinneren, dat zoo'n nutteloos en gevaarlijk ding bestaan heeft. STAF.

HET TOONEEL

BIJ DE OPVOERING VAN FRIEDRICH HEBBEL'S

MARIA MAGDALENA

De Schrijver Hebbel. — In elk ander land dan Vlaanderen, zou men het vanwege een dagbladschrijver misschien wel erg pedant vinden Hebbel aan zijn lezers voor te willen stellen. Bij ons echter, waar alleen Fransche schrijvers bekend zijn — en dan nog maar liefst zulke van bedenkelijk allooi — terwijl men van de anderen ook al niet veel meer dan de namen kent, — behoort Friedrich Hebbel stellig in de wereld der onbekenden thuis. Althans voor zoover mijn ervaring strekt, heb ik niet kunnen vernemen, dat de groote klassieke Duitsche dramaturg tot maar zelfs een betrekkelijke populariteit in ons land zou doorgedrongen zijn, want velen kennen nog niet eens zijn naam. En toch is Hebbel thans in zijn land de derde tooneelschrijver, wat betreft het aantal jaarlijksche opvoeringen : Goethe en Schiller, die hier wat beter bekend zijn en met wiet namen veler kennis van de Duitsche letterkunde een einde neemt — bekleeden dan de eerste plaatsen.

Hieruit valt dus op te maken, dat we ons bevinden vóór een schrijversfiguur, die in haar land hooggeëerd wordt en dat het « Vlaamsch Tooneel » een zeer gelukkig initiatief neemt met ze ons ter beoordeeling voor te stellen. De opvoering zal ons leeren in hoeverre ons publiek in de Duitsche bewondering voor Hebbel zal kunnen deelen.

Hebbel werd in 1813 geboren en was de zoon van een armen metselaar, die in bangen nood leefde. Die akelige jeugd schijnt in Habbel's ziel een zeer zwartgestemd levensinzicht neergelegd te hebben. Reeds zeer vroeg voelde hij zich aangetrokken tot schrijven. Op zestienjarigen ouderdom publiceerde Hebbel reeds gedichten. Een schrijfster Amalie Schappe, uit Hamburg, zorgde voor de opleiding van den armen jongen en maakte het hem mogelijk de hoogeschool te bezoeken.

In 1840, werd Hebbel's eerste drama, **Judith,** bewerkt naar de bekende Joodsche sage, met de toenmalige groote tragediespeelster, Augusta Crelinger, in de hoofdrol, te Berlijn opgevoerd.

Het was een triomf, die Hebbel toen wel noodig had, want met zijn eigenlijke studie wou 't nog maar niet vlotten en met zijn milde beschermvrouwe was hij ook al overhoop geraakt.

Dit geweldige stuk was echter een voortreffelijk debuut voor den zeven en twintigjarigen Hebbel.

In 1843 en 1844 werd Friedrich, met behulp van een reisbeurs hem geschonken door den Koning van Denemarken, in de mogelijkheid gesteld een reis te ondernemen naar Frankrijk en Italië. **In Parijs schreef hij zijn « Maria Magdalena », in 1843.**

Het stuk werd zeer verschillend ontvangen, in zijn tijd evenwel vrij scherp en algemeen afgekeurd. Daarover evenwel verder meer.

Hebbel was verliefd geraakt op een vrouw, met name Elisa Lensing, die een deel van zijn leven heeft beheerscht, die hem zelfs twee kinderen schonk en die hij genoemd heeft « de beste vrouw der aarde, het edelste hart, de reinste ziel ».

Hebbel, die geen cent bezat, liet zich jaren van het werk dier liefhebbende vrouw steunen, maar heeft ze toch nooit willen huwen. Integendeel, in 1846 trouwde hij te Weenen met een tooneelspeelster Christina Enghaus, die in 1848 optrad te Weenen in **Maria Magdalena,** nadat kort te voren Leipzig het werk had aangedurfd.

Hebbel ging voort met schrijven, maar bleef miskend door de meesten van zijn tijdgenooten.

In 1851 schreef hij zijn grootsche treurspel : **Herodes und Mariamne,** stellig zijn beroemdste bijbelsch drama.

Nog maar steeds bleef van den overweldigenden bijval, die den schrijver na zijn dood zou te beurt vallen, niets te vermoeden. In 1854 overleed de nog steeds door hem beminde en toen ook door hem ondersteunde Elisa Lensing.

Nu eerst kwam voor hem het ware huiselijk geluk. En men zou zeggen, dat zijn Muse het ondervond, want zij werd idyllischer en minder belust op akelige wanvoorstellingen.

In 1862 bracht Hebbel een bewerking van het groote **Niebelungenepos** tot een einde. Dit was zijn laatste afgewerkt gewrocht en dat, welk hem het meest roem bracht.

In 1863 overleed hij, slechts vijftig jaar oud.

Hebbel was in de eerste plaats een dramaturg : zijn karakters zijn buitengewoon scherp afgeteekend, de toestanden bondig geschetst, de intrige wordt zuiver tooneelmatig afgewikkeld.

Bij de beoordeeling van zijn werk moet natuurlijk rekening gehouden worden met zijn tijd, hoewel hij, als alle sterke persoonlijkheden buiten zijn tijd stond en er ook niet door begrepen werd. Hebbel brengt ons reeds in veel opzichten aanrakingspunten met Ibsen of Hauptmann, al lijkt ons de faktuur van zijn werken reeds eenigszins verouderd. Maar ook Shakespeare's faktuur is immers verouderd — en toch.. laten we nu maar liefst geen gemeenplaatsen neerschrijven!

Het stuk « Maria Magdalena ». I. De aanleiding. Gedurende een verblijf aan de hoogeschool te Munchen had Hebbel een liefdebetrekking aangeknoopt met de dochter van een timmerman, wiens zoon voor diefstal werd aangehouden. Dit voorval werd de eerste aanleiding tot het stuk. Zijn toenmalige geliefde werd de Klarafiguur van het werk, welke figuur tevens eenige karaktertrekken kreeg — volgens schrijvers eigen bekentenissen — van de goede, reeds meer vermelde, Elisa Lensing. Het milieu werd hem ingegeven door zijn eigen armzalige vaderhuis, waar alles voor hem van zoo'n drukkenden, hoogst pijnlijken levensernst getuigd had.

II. Beknopte inhoud. Meester Antoon, een schrijnwerker, een man van den ouden stempel, die geheel leeft in de konventioneele opvattingen van fatsoen, eer en deugd en die zeer lijdzaam zijn lot draagt leeft met een kranke vrouw, zijn zoon, Karel die opstandig is aangelegd en zijn in zich zelf teruggetrokken dochter, Klara. De moeder aanbidt haar zoon, de vader verafschuwt dezes levenswandel : zijn zoon bidt niet, zijn zoon vergooit zijn geld, zijn zoon werkt niet hard genoeg, zijn zoon draagt zijn lot niet met voldoende gelatenheid. In zijn dochter daarentegen heeft hij meer vertrouwen, zij zal zijn troost zijn.

Klara heeft een liaison met een zekeren Leonhard, die alleen om haar hand dingt wegens een klein sommetje gelds, dat hij hoopt als bruidschat te zullen meekrijgen.

Karel wordt aangehouden, verdacht van diefstal. De vader gelooft onmiddellijk aan de schuld van zijn zoon, de kranke moeder sterft bij het vernemen van die schande.

Leonhard, die gehoord heeft, dat er van geen bruidschat spraak kan zijn, vindt in die diefstalzaak een voorwendsel om met Klara af te breken.

Deze is echter reeds zwanger van hem, zonder dat evenwel iemand van iets af weet.

Na de schande van zijn zoon, wil meester Antoon, dat zijn dochter in wien hij immers altijd geloofd had, hem tot troost strekke. « Moest ooit gij schande over mij brengen, zegt hij, dan bleef me niets meer dan **zelfmoord** over »!

Deze woorden verschrikken het meisje. Het blijkt echter achteraf, dat Karel onschuldig is aan den hem ten laste gelegden diefstal. Maar dit nieuws pijnigt haar nog meer : thans is zij **alleen** de rampzalige in huis! Maar, nu haar broer geen dief is, waarom zou ze... ja, waarom zou Leonhard haar niet terugwillen? Dan ware alles opgelost! Maar zij bemint den sekretaris en niet Leonhard? Doet er niet toe! Zij zal haar schuld, als een Maria Magdalena uitboeten : zij zal Leonhard huwen! Leonhard weigert haar echter. De schurk wendt zelfs voor, dat hij reeds aan een andere verbonden is.

Klara vindt dan niets beters dan zich zelf het leven te ontnemen, om dat van haar vader te sparen : zij heeft zich immers ten slotte volstrekt gesuggereerd, dat zij alle schuld draagt en haar vaders zelfmoordbedreiging was stellig geen ijdel woord. Gedurende dien tijd, doodt de sekretaris Leonhard in een tweegevecht.

(Slot morgen.)

BINNENLAND

NIEUWS UIT ANTWERPEN

(Van onzen bijzonderen berichtgever.)

Een Nieuwjaarsfeest.

Oprecht gezellig ging het er Zondag toe in het lokaal « De Vos », Groote Markt, 13, op het Nieuwjaarsfeest van de fanfare « De Ware Vrienden ». De verschillende liefhebbers, die hunne medewerking verleenden aan het koncerto bekwamen overgrooten bijval. Ten slotte werden aan de aanwezige kinderen Nieuwjaarsgeschenken uitgereikt. Het was waarlijk een gemoedelijk feestje, waarvan de feestbestuurders, de heeren J. Van Gompel en L. Logman, alle eer halen.

Bond der gediplomeerde oud-leerlingen der Nijverheidsschool.

Zondagmorgen had deze werkzame bond een openbare kostelooze voordracht met lichtbeelden ingericht in de voordrachtzaal der Nijverheidsschool. M. Oskar Van Herp, leeraar, behandelde met veel gezag het onderwerp : « Veiligheidstoestellen bij stoomketels ». Hij bekwam een welverdienden bijval.

Gesnapt.

Eene vrouw, J. S... genaamd, die eene m. meren plaat bij zich had welke ze gestolen had op nummer 15 der dokken, werd aangehouden en opgesloten.

Is het één misdaad ?

Eene zekere J. S..., uit de Offerandestraat, beviel van een jongen, die overleden was. Volgens Dr. Jaquet en de vroedvrouw verklaren, zou de kleine levend geboren zijn. In het Stuyvenberggasthuis zal tot de lijkschouwing overgegaan worden. We zullen onze lezers op de hoogte dezer geheimzinnige zaak houden.

In onze haven.

Beweging op 10 Januari. — Aankomsten : 4 stoomers, 1 motorboot en 26 schuiten. Vertrekken : 1 stoomer en 14 schuiten.

Oproep aan de Schoenmakers.

De Bond der Antwerpsche Neringdoeners roept alle schoenmakers op tot bijwoning der algemeene vergadering welke zal plaats hebben op Maandag 17 Januari, om 7 uur, in het lokaal der Reyndersstraat, 34. Op die vergadering zal de uitslag bekend gemaakt worden van de stappen, die reeds zijn aangewend tot .. t bekomen van leder aan goedkoope prijzen. Alleman weze op post !

Bij onze varieteitsartisten.

Verleden Zondag had de Belgische Artisten-Vereeniging een algemeene vergadering belegd, tijdens dewelke de belangen der artisten besproken werden. Er werd ook besloten verschillende liefdadigheidsfeesten in te richten.

De katakomben onzer stad.

Onze stad heeft thans ook hare katakomben, namelijk reusachtige, lange kelders, die onder de Spaansche overheersching gebouwd werden.

Bedoelde kelders zijn gelegen in de buurt onzer aloude Groote Markt en thans is zelfs een proces aan den gang om juist vast te stellen aan wie de ontdekte kelders toebehooren.

De Nieuwe Orkestvereeniging.

Vrijdag 28 Januari, om 9 uur, heeft in de koncertzaal « Anvers-Palace », Appelmansstraat, het zesde symfonisch koncert plaats door deze vereeniging ingericht.

Ongetwijfeld zal er, als naar gewoonte, geen volk te kort wezen om dit kunstkoncert bij te wonen.

Geen Nieuwjaar.

De Vereeniging der brouwers van Antwerpen en omliggende, het Syndikaat der Brouwers en het Syndikaat der Handelaars in Bieren, hebben gezamenlijk besloten dit jaar geen Nieuwjaar aan hunne klanten te geven, uit oorzaak van de duurte der grondstoffen.

Voor de krijgsgevangenen.

Zondag 30 Januari, om 7 1/2 uur 's avonds, richten de Vereenigde Liberale Oud-leerlingen-bonden in het lokaal « Muz...le Ster », Nationalestraat, 96, een groot liefdadigheidskoncert in, met de medewerking van den kring « Gounod ». Het feest wordt gegeven ten voordeele van onze krijgsgevangenen.

EDOL.

UIT LEUVEN

TWEE KINDEREN VERPLETTERD TE BLAUWPUT (LEUVEN). — De afgebrande huizen, waarvan nog brokken overeind staan, hebben deze laatste dagen onder de rukwinden erge proeven doorstaan. Zoowat overal storten gedeelten muur in, niet altijd zonder ongevallen te veroorzaken.

Kinderen waren Vrijdag jl. aan 't spelen in de afgebrande Frascati-zaal, te Blauwput. Hoe goed men ook de ingangen versperre, toch vinden de kleuters gelegenheid, als mollen, door het een of ander gat naar binnen te kruipen. Ze zijn in de doolwegen der puinen tehuis, als de geleiders van eene grot van Han.

Eensklaps viel een muur van gezegde zaal naar beneden en begroef ongelukkiglijk twee der kleinen. Deze werden in erbarmelijken toestand naar het gasthuis van Leuven vervoerd.

UIT MECHELEN

Het Amerikaansch Huis.

Het publiek mag zich slechts om de veertien dagen aanbieden om winkelwaren te koopen. Daar het geval zich dagelijks voordoet, dat huismoeders teruggestuurd worden, doordat ze den dag, waarop ze kunnen bediend worden, uit het oog verliezen, laten we hier die dagen volgen. De tafel is samengesteld voor de twee eerste weken van Januari :

Maandag 3 Januari, voor gezinskaarten	1 tot 600;
Dinsdag 4 Januari	601 tot 1200;
Woensdag 5 Januari	1201 tot 1800;
Donderdag 6 Januari	1801 tot 2400;
Vrijdag 7 Januari	2401 tot 3000;
Zaterdag 8 Januari	3001 tot 3300;
Maandag 10 Januari	3301 tot 3900;
Dinsdag 11 Januari	3901 tot 4500;
Woensdag 12 Januari	4501 tot 5100;
Donderdag 13 Januari	5101 tot 5700;
Vrijdag 14 Januari	5701 tot 6300;
Zaterdag 15 Januari	6301 tot 6900.

Deze tafel wordt vervolgens toegepast op de derde en vierde week van Januari, zoodat elk gezin om de veertien dagen en op denzelfden dag recht heeft om aankoopen te doen.

Het magazijn is 's Zondags den heelen dag, en 's Zaterdags namiddags gesloten. Het publiek moet zich eerst aan de heeren van den kontrool aanbieden alvorens aan de tooglade de gewenschte goederen te vragen. Vet en zeep zijn voor 't oogenblik niet voorhanden. Het rantsoen van den havermout en van de aardappelbloem bedraagt een halven kilo per gezin, dat van den rijst en het spek 500 en 200 gram per hoofd.

De dienst in het Amerikaansch huis in flink ingericht. Hij staat onder leiding van M. Mertens, die zich geheel onbaatzuchtig aan deze volksinstelling wijdt. Dat het werk van het Amerikaansch Huis van dag tot dag in omvang toeneemt, bewijst het feit dat het personeel onlangs met drie beambten moest vermeerderd worden.

Voor onze krijgsgevangenen.

De volgende prachtige uitslagen werden in de maand December bekomen :

Verzonden postpaketten : 1,319;
Verzonden groote pakken : 1,341;
Geldverzendngen naar Noord-Nederland : 14, voor een bedrag van 572 fr. 50;
Geldverzendngen naar Duitschland : 48, voor een bedrag van 610 frank.

Het aantal pakken, inbegrepen de Kerstgeschenken, welke op de kosten van het Komiteit zijn verzonden geworden, bedraagt 1,821, met eene waarde van 4,327 fr. 05.

Gedurende de maand December werden twintig inlichtingen gevraagd.

We waren benieuwd te weten welke de cijfers waren voor het jaar 1915. De heeren van het Komiteit zijn zoo vriendelijk geweest ons die ook mede te deelen. Wij laten ze hier volgen en hopen, dat het publiek er een spoorslag in vinden zal om onverpoosd voor onze gevangen broeders te blijven medewerken :

Getal postpakken : 6,400;
Getal groote pakken : 7,058;
Geldverzendingen naar Noord-Nederland : 121, voor een bedrag van 2,677 fr. 25;
Geldverzendingen naar Duitschland : 334, voor en bedrag van 3,579 fr. 75.

De giften van het Komiteit bedragen 4,580, met eene waarde van 16,304 fr. 39.

Gedurende het jaar 1915 werden 412 inlichtingen verstrekt.

Deze cijfers zijn zeer welsprekend' en wijzen op het ontzaglijk werk van ons stedelijk hulpkomiteit voor de krijgsgevangenen. Er dient hier nog in aanmerking genomen te worden, dat dit Komiteit zijn werkzaamheden slechts op 21 April 1915 begonnen heeft en dat bijgevolg de hierboven aangehaalde cijfers eigenlijk maar betrekking hebben op de acht laatste maanden van 't verloopen jaar.

De heeren van dat Komiteit verdienen voor hun edel en prachtig werk den lof van de heele Mechelsche bevolking. En nochtans..... ondankbaarheid is 's werelds loon ! Het gerucht doet inderdaad de ronde dat die beambten voor hun werk bezoldigd worden. Dat noemen we een brutalen leugen. We vernemen inderdaad uit de allerbeste bron dat bedoelde heeren gratis en onbaatzuchtig hun werk van opoffering verrichten. Dat hun het gepraat sommiger Maneblusschers niet al te zeer bevalt en ze zelfs pijnlijk moet aandoen, hoeft niet betwijfeld te worden !

Herman VAN VLIET.

UIT KORTRIJK

Volksopbeuring.

Zondag 23 dezer, vervolg van den groote biljartprijskamp (op Zondag 16 Januari begonnen), in den « Hoogen Tuin », Spoorwegkaan. De deelneming geheurt door middel van inschrijvingslijsten aan 0 fr. 50. Na de onkosten en prijzen gedekt te hebben zal het overige in de kas van « Volksbijstand » gestort worden (afdeeling Moederzorg en Fleschjesmelk).

Mooi en liefdadig werk dus. Wij durven op een grooten bijval rekenen om het edel werk te ondersteunen.

Voor onze krijgsgevangenen.

Op 31 Januari, prijskamp op den biljart ten voordeele der Kortrijksche krijgsgevangenen.

Diefstallen.

In den nacht van 5 tot 6 Januari is men ingebroken in de kelders van den winkel Delhaize, Gentstraat, 9. Er werd een groote hoeveelheid Champagne gestolen. De dieven zijn onbekend.

— Gedurende den nacht van 6 op 7 Januari werd de vensterruit van een kruidenierswinkel in de Lange steenstraat uitgesneden. Al wat voor 't venster lag werd medegenomen.

Heeft men het hier met dezelve schelmen te doen die den diefstal bij Delhaize bedreven of zijn het andere schurken ? Men weet het niet, vermits men hoegenaamd niet op het minste spoor der daders is.

Kleederenuitdeeling.

Door het stedelijk hulpkomiteit wordt, sinds den 7 Januari, een groote hoeveelheid kleederen uitgedeeld aan de behoeftigen onzer gemeente. De uitdeeling wordt ook de volgende dagen voortgezet.

omethyDenW,ondag sdre tpau sdr pau youay ouayou

UIT HENEGOUW

Bandietenstreken te Gerpinnes.

Twee ouderlingen, broeder en zuster Maquet, die 65 en 70 jaar oud zijn, wonend te Gerpinnes, zijn half doodgeslagen geworden door zeven gemaskerde schurken, die hun vervolgens al hun rijkdom, eenige duizende fr., gestolen hebben.

Openbare giftmengeres.

Een beenhouwer van Mont-sur-Marchienne is aangehouden geworden omdat hij een doodgeboren kalf aan zijne klanten verkocht had.

Brand te Ransart.

Het huis van den heer Jules Léger, te Ransart, werd door een brand met den bodem gelijk gemaakt. De bewaarplaatsen, die op 10,000 frank geschat worden, zijn door de verzekerings-maatschappij gedekt.

Gemengd Nieuws

EEN BRANDKIST OPENGEBROKEN. — Zondag nacht drongen dieven in de woning van Mevr. Wwe V..., rentenierster, wonend op de Alsembergsche steenweg.

Zij hadden reeds de meubels opengebroken en waren juist bezig een opening in de brandkast te boren, toen Mevr. V... gewekt werd door het gerucht dat de dieven maakten. Mevr. V... stond op, trok een venster open en riep op hulp.

De dieven lieten hun werk liggen en namen de vlucht met een som van 17 frank, die zij in een schuiflade gevonden hadden.

Drie gaten waren reeds in de brandkist geboord.

VAN ONTROERING GESTORVEN. — Zondag namiddag kreeg Mevr. S..., 50 jaar oud, wonend in de Kerkstraat, te Sint-Pieters-Woluwe, nieuws van haar zoon, die zij reeds lang dood moende. De ontroering was zoo groot, dat de brave moeder dood neerstortte.

EEN MAN ERG VERBRAND. — Sedert eenigen tijd leefde M. M..., eigenaar, in onmin met zijne huurders, daar deze hem niet betalen, alhoewel zij geregeld werken. M. M... had zijn huurders voor het vredegerecht gedagvaard.

Twee der huurders besloten zich te wreeken. Zondag morgen riepen zij M. M... in de gang op de eerste verdieping, onder voorwendsel dat er gas ontsnapte. Wanneer hij buitenkwam sprongen de twee huurders op hem toe, en dienden hem een rammeling in regel toe.

M. M... kon losgeraken en vluchtte in zijne keuken; maar de woedende huurders volgden er hem en uitten allerlei bedreigingen.

M. M..., zich in staat van zelfverdediging achtend, greep een emmer kokend water en wilde den inhoud naar zijne aanvallers gieten. Maar hij zelf kreeg het kokend water op zijn hoofd en zijne armen. Hij werd gevaarlijk verbrand.

SCHIELIJKE DOOD. — Maandag morgen, vond de genaamde L..., zijn vrouw levensloos neven zich in het bed; hij riep een geneesheer, die alleen het overlijden kon vaststellen, ten gevolge van een beroerte.

EEN BRUTALE KEREL. — Een schoenlapper van Elsene keerde Zondag avond dronken naar huis. Zijne echtgenoote maakte hem natuurlijk verdiende opmerkingen, die hij echter niet goedkeurde; integendeel, hij werd kwaad, begon zijne vrouw af te ranselen en zette ze dan heel eenvoudig, met haar kind, aan de deur van de kamer. Zoo bleef de ongelukkige heel den nacht op het portaal. 's Anderendaags kwamen de bewoners van het huis ter hulpe. De politie, die er over ingelicht werd, maakte een proces verbaal op.

ONVOORZICHTIGHEID. — Zondag avond keerde de heer G..., van Schaarbeek, naar huis, « met een stuk in zijn kraag ». Hij had onderweg twee vrouwen ontmoet; zij gingen samen nog eenige borreltjes drinken en gingen dan arm in arm naar huis. 's Anderendaags, toen hij opstond, dacht hij nog met genoegen aan het lekker avondje dat hij daags te voren in zoo lief gezelschap doorbracht, maar als hij zijn geldtasch, die 250 frank bevatte, wilde nemen, was zij natuurlijk weg. Hij kon eene beschrijving maken van de twee vrouwen, die ongetwijfeld de daadsters van den diefstal zijn.

AANGEHOUDEN. — Maandag morgen slaagde de heer officier van politie er in den kerel aan te houden die de handtaschjes van de dames in de kerken stal. Hij werd op heeter daad in de Sint-Servatius kerk betrapt, doch kon ontsnappen. Maar een politieman achtervolgde hem, en pakte hem, maar niet zonder moeite. De dief had een heele hoop zilveren paternosters en andere voorwerpen van dien aard op zak. Onder beschuldiging van vele diefstallen, werd hij opgesloten. Het is een zekere Aug. B..., 17 jaar oud, die bij zijne ouders te Evere woont.

SPLENDID CINEMA
27, Kruidtuinlaan, 27, BRUSSEL

Programma van 14 tot 20 januari 1916

In het land der Blauwe Baren — Natuuropname
Gestoorde Afspraak — Komiek.
OH! DIE GIGETTA! — Kluchtspel in 2 deelen
De lijdensweg van een toonzetter — Drama

DE VERLOOFDE VAN DE LUCHT
Dramatische komedie in 3 deelen

Vraagt aan het winket van de SPLENDID CINEMA, de Familieboekjes aan verminderden prijs
10 Stalles . . fr. 3.00 | 10 Fauteuil . fr. 5.00 | 10 Faut. reservé : 11.00 | 10 Loges . . . 16.50

KERKNIEUWS

EEN VLAAMSCH OORDEEL

over de Fransche opvatting van den godsdienst.

In « Het Centrum », een Roomsch-Katholiek Nederlandsch dagblad, verscheen onlangs een brief van een Vlaamschen aalmoezenier aan zijn familie, waaraan we volgende lezenswaardige beschouwingen ontleenen :

« Ik zit hier wel in 't lieve Frankrijk, mijne besten, maar ik vergelijk mij dikwijls aan een Missionaris, die in het diepste van den Kongo woont en niets meer afweet van zijn dierbaar vaderland; zoo ontving ik deze week bij gelukkige gelegenheid den herderlijken brief van onzen diepgeachten Kardinaal, een brief geschreven op Sint Markusdag, dus over vijf, zes maanden ! Wat prachtige wenken over de godsvrucht tot onzen Lieven Heer en Zijne Goddelijke Moeder ! Zulk een schrijven volgens de christelijke waarheid heeft op mij honderdmaal meer invloed dan hetgeen de Fransche pastoors hier op den preekstoel iederen Zondag hunnen geloofsbroeders opdisschen, dat preekt hier allemaal zoo vol emphatieke, onkruimige geestdrift, er is geen preek, geen sermoen zonder militair kleedje, zonder voorspeiling van eene tweede « Jeanne d'Arc ! » Och Heerkes toch ! Daar kunnen wij, Vlamingen, niet mee om. Wij willen het echte, onopgesmukte geloof : het Katholicisme-zonder-meer ! Het Katholicisme in Frankrijk is meer nationaal dan katholiek zelve ! En daarom treffen mij de woorden van Z. Em. Mgr. Mercier : « Dans la décoration des statues, l'ornementation des autels aussi, sachez garder la mesure que commande la liturgie, et que justifie un patriotisme discret. L'ostentation est toujours déplacée. Le Patriotisme est national, la religion du Christ et le culte que célèbre son Eglse sont Catholiques. » Dit zou eene flinke oorlogsmeditatie zijn voor de Fransche geestelijkheid, ik wil de jongeren « clergé » daarom niet schuldig achten, zij zijn van de Gelijkheidswet en zitten, 't geweer in handen, in volle gevecht met den vijand.

« Ik kom soms in vele dorpen en in vele dorps-« kerken » : wat een koken-eten van onnoozele prullen en vodden men daar soms te zien krijgt en men vraagt zich af met verbazing of die brave goedmoenende pastoors niet bij vergissing een liturgie-traktaat van den duivel hebben opengeslagen bij het versieren van hunne kerken en autaars. Doch daarover schrijf ik uitvoeriger in mijn dagboek, onder de rubriek « Vlaamsche gedachten in een Fransch Land ».

« Wat een verschil tusschen La Flèché en Angers ! Angers is eene stad van 85.000 inwoners, zeer lief en zeer proper, zeer christelijk onder oogpunt van godsdienst en geloof : maar wat nog een grooter verschil tusschen Angers en Baugé. Sinds Maart woonde ik in de Fléchois en in de Baugeois, waar bijna niet het minste geloof bestond, men zorgde daar maar voor koeien en geiten. Zoo bij voorbeeld in een dorpken van 1.200 zielen vindt de Pastoor twaalf Paasch-kommunies. Men is daar, aan den 32sten soldaat, gestorven op het slagveld, doch bij hen 7, die zich zelfmoordden. In het jaar 1914 waren er 22 geboorten ! Naarmate de oorlog vordert, klimt in die streek de onverschilligheid en het ongeloof; ook met mijd en gramschap zag men mij daar achterna, als ik de vluchtelingen een bezoek bracht. « 't Zijn de pastoors, die den oorlog betalen aan de Duitschers ! »..... Dat is hun eenig geloof. Wat zag ik daar « pétroleuse »-gezichten. »

SPORTKRONIEK

VOETBAL.

Eerste afdeeling.

Rangschikking der ploegen

1. Daring C. B., 19 punten; 2. Union Saint-Gilloise, 17 punten; 3. S. C. Anderlecht, 11 punten; 4. Racing C. B., 9 punten; 5. Stade Louvaniste, 6 punten; 6. Uccle Sport, 5 punten; 7. Excelsior-Schaerbeek, 5 punten.

UITSLAGEN VAN ZONDAG.

Windsor I tegen Stade Schaerbeek I	1-2
Windsor II tegen Stade Schaerbeek II	1-2
Windsor III tegen Wemmel I	3-0

Ekonomische en Financieele Mededeelingen

DE STIJGING VAN DE VRACHTEN.

Een inzender in de « Times » geeft het volgende overzicht van de stijging van de vrachten in den oorlog :

GRAAN.

Van Argentinië naar Engeland : in Juli 1914 12 shill. per ton; in Januari 1916, 150 shill. per ton.
Van de Vereenigde Staten naar Engeland : in Juli 1914, 10 shill. per ton; in Januari 1916, 75 shill. per ton.
Van de Vereenigde Staten naar Engeland : in Juli 1914, 15 shill. per ton; in Januari 1916, 115 shill. per ton.

STEENKOOL.

Van Cardiff naar Genua : in Juli 1914, . shill. per ton; in Januari 1916, 75 shill. per ton.
Van de Vereenigde Staten naar Genua : in Juli 1916, 12 shill. per ton; in Januari 1916, 110 shill. per ton.

Spaansche leening.

Een Reutertelegram aan « The Financial Times » meldt dat in ambtelijke kringen in Spanje verluidt, dat de Staat weldra een nieuwe leening, ten bedrage van 150 millioen pesetas, in den vorm van schatkistbiljetten, zal uitgeven.

DE TOEKOMST DER ENGELSCHE FINANCIEN.

Men meldt uit Londen dat de Engelsche minister van financiën, de heer Mac Kenna, in den laatsten Kabinetsraad, de toekomst der Engelsche financiën uitvoerig besproken heeft en dat uit zijne verklaring bleek, dat hij niet tegen gedwongen dienstplicht op zich zelf gekant was, maar alleen tegen het doorvoeren van dienstplicht gedurende den tegenwoordigen oorlog. Eerst wanneer nieuwe inkomsten ter dekking van de oorlogsbegrooting gevonden zullen worden, zou men de dienstplicht onmiddellijk kunnen invoeren zonder de financiën te beïnvloeden. Engelands staatsfinanciën zijn in zoo hooge mate door den oorlog aangesproken geworden als geen ander der oorlogvoerende Staten. Engeland zou nog slechts gedurende korten tijd kunnen voortgaan met naast zijne eigene oorlogslasten ook degenen van vijf verbondenen te dragen. De bondgenooten gingen zeer licht over hunne financieele moeilijkheden heen, daar zij Engeland eenvoudig de rekening deden aanbieden.

Uit de Oude Doos

HET OUDE « VLAAMSCH HUIS ».

« Eenige flaminganten verzoeken aan de redaktie van De Zweep de vraag te stellen, of het niet mogelijk wezen zou alle flaminganten in een en dezelfde plaats of herberg aan te treffen als zij des avonds uitgaan ? »

Het blad wijst daartoe de herberg « Het Zoet » (Au Doux) aan, gelegen in de Ridderstraat.

« Dan ten minste zullen de flaminganten, vreemd aan onze hoofdstad, weten waar zich te wenden om er hunne taalbroeders aan te treffen, en voor ons, Brusselsche flaminganten, zal het een vereenigingspunt wezen, want dikwerf loopen wij tegenwoordig in den Brusselschen doolhof verloren, sedert dat de nationale schouwburg zijne deuren sloot. » (« De Zweep », Jan. 1870.)

Tooneel, Koncerten en Vermakelijkheden

WOENSDAG, 19 JANUARI.

Alhambra. — Om 8 1/2 uur : « De Tràfiest van Berreke Vertruust. »
Koninkl. Vlaamsche Schouwburg. — Geen vertooning.
Volksschouwburg. — « Eindelijk ! »
Palais de Glace. — Om 8 1/2 uur : « La Favorite ».
Olympia. — Om 8 1/2 uur : « Une femme passa... »
Molière. — Om 9 uur : « Divorçons. »
Gaîté. — Om 9 uur : « Jalouse ».
Folies-Bergères. — Om 9 uur : « La Fille de Mme Angot ».
Bois-Sacré. — Om 9 1/4 uur, « Bruxelles-Incognito ».
Vieux-Bruxelles. — Om 8 1/2 uur : « Les Hirondelles ».
La Maison de Verre. — Om 9 uur : « Mariée. »

Berichten van Schouwburgen en Bioskopen

ALHAMBRA. — Zooals werd aangekondigd, gaat de groote revue : « De Tràfiest van Berreke Vertruust », met zooveel zwier en zulke prachtige en rijke tooneelschikking in den Alhambraschouwburg op de planken gebracht, door : elken Zaterdag, Zondag, Maandag, Dinsdag en Woensdag, om 8 1/2 uur 's avonds (M. E. T.). 's Zondags, om 3 1/2 uur, dagvertooning.

KONINKLIJKE VLAAMSCHE SCHOUWBURG. — Verwacht : « Het Teeken des Kruises », het beroemde Romeinsche drama, in vroeger jaren met grooten bijval vertoond.

VOLKSSCHOUWBURG (Prado). — Programma van 15 tot 20 Januari : een schoon blijspel : « Eindelijk ! » (in een bedrijf). Het kinemagedeelte heeft op zijn programma : « De Beer van Baskerville », « De Marokaansche zeeroovers », « De kunstschilder ». Voorts allerhande aantrekkelijkheden.

MOLIERE. — De groote toeloop van volk bewijst voldoende hoezeer het stuk : « Divorçons » in den smaak valt. Het wordt met veel brio gespeeld.

Donderdag 20 dezer, om 4 uur, derde dagvertooning van « Le Misanthrope ».

SPLENDID-CINEMA. — Op het programma dezer week : « In het land der Blauwe Baren », « Gestoorde Afspraak », « Oh ! die Gigette ! », « De lijdensweg van een toonzetter », « De Verloofde van de Lucht ».

FOLIES-BERGERES. — Men kondigt de laatste vertooningen aan van het groot sukses : « La Fille de Madame Angot ». Binnen kort : « Les Cloches de Corneville. »

Aanplakbrieven, Besluiten en Mededeelingen

BEKENDMAKING.

Zijn in de tijdruimte van 10 tot 16 dezer maand, bij een in kracht van gewijsde gegaan vonnis, wegens overtreding der hoogste prijzen en het niet-opmaken der voorgeschreven verkoopbrieven (misdrijf tegen de verordening) van 28 September 1915 van den heer Generaal-Goeverneur) te Aarlen veroordeeld :

De kooplieden in aardappelen :
Paul Klons, te Gouvy, tot twee weken gevangenis en 1,000 mark boete;
Lodewijk Dury, te Florenville, tot een maand en een week gevangenis en 3,000 mark boete;
Renatus Darche, te Aarlen, tot een maand gevangenis en 1,500 mark boete;
Frans de Jong, te Brussel, tot zes maand gevangenis en 6,000 mark boete;
Hendrik Everaerts, te Brussel, tot negen maand gevangenis en 8,000 mark boete.

Aarlen, den 17 December 1915.

Der Militärgouverneur,
HURT,
Generaalluitnant.

De misdaad van de moordenares van Loos.

PARIJS, 9 Januari. (Draadbericht.) — De « Petit Parisien » deelt sedert drie weken de gedenkschriften mee van de veelgenoemde leerares Emilienne Moreau, de heldin van Loos, die in tegenwoordighed der troepen, te Parijs, met het oorlogskruis vereerd werd, daar zij vijf Duitsche soldaten had om het leven gebracht. Totnogtoe kon er twijfel bestaan over de disdaden dier « heldin », daar geene bijzonderheden over het gebeurde gekend waren. Nadat nu, in het nummer van « Petit Parisien » van 7 en 8 dezer maand, de vertellingen van Moreau tot het beslissend oogenblik gekomen zijn, heeft de censuur de hoofdkapittels doorgehaald. Dat is wel het bewijs, dat de « heldendaden » der moordenaarster, die de « heldin van Loos » genoemd wordt, niet tot eer strekken.

Kleine Aankondigingen

TARIEF :
De vier regels (minimum) . . . . . fr. 0.50
De bijkomende regel . . . . . fr. 0.20

Onderwijs

AAN DE OUDERS VAN VLAAMSCHE DOCHTERS
Belgische juffer, gedipl. onderwijzeres en klavierspeelster, geeft te huis, twee uren les 12 fr. per maand. — Beste methode — Zich wenden of schr. 12 Vifquinstr. 3004

ONDERWIJZER geeft les, Fransch, Engelsch, Duitsch. Billijke voorwaarden. D. B. G. « G. v. B. » 3005

ONDERWIJZERES, 27 jaar beste getuigschriften vraagt plaats. L. M. G. v. B. 3009

ENGELSCH,SPAANSCH lessen en vertalingen.Schrijven D. D. G.v.B. 75, Anspachl. 3006

PIANO- en SOLFEGELESSEN (oorlogsprijzen) bij Mw Van Acht 138, Brogniezstr. Tweemaal bellen. 3002

BELGISCHE juffer gediplomeerde onderwijzeres, Nederlandsch kennend, geeft ten haren huize, 2 fransche lessen, aan 10 fr., per maand, aan huis20 fr. — Ook klavier. Schr. Onderwijzeres, Keizerlijkestr., 47 (r. Impériale,) 3003

SNELSCHRIFT. Lessen door gediplomeerden leeraar.Beste uitkomsten in weinig tijd. — Matige prijzen. — A. T. B. 75, Anspachlaan, G. v. B. 3001

Dienstaanbod

GEVRAAGD, ongehuwd werkman voor onderhoud van varkens. Loon, kost en inwoon. Temschesteenweg, 119 Strombeek-Bever 3113

KAPPER vraagt bediende, voor aanvang klein loon. Schrijven « Kapperbediende » G. v. B. 6001

De *GAZET VAN BRUSSEL* vraagt in alle belangrijke gemeenten van Henegouw, goede verkoopers. Voor alle inlichtingen zich te bevragen bij ons hulpbureel voor Henegouw, 77, rue de Belle-Vue, La Louvière. 3008

MELKERIJ VRAAGT werkmeisje, 30 j. ongeveer, om in huishouden te helpen, en kunnen melken. Café de la Station. Linkebeek. 3101

JONG meisje goed Fransch en Vlaamsch kennend schrijven wordt gevr. voor bureel en boodschappen. Schr. Bureel G. v. B., 77, rue de Belle-Vue, La Louvière. 3012

De *GAZET VAN BRUSSEL* vraagt makelaars voor aankondigingen in Henegouw. Voor de voorwaarden zich te wenden tot ons publiciteitsbureel voor Henegouw, 77, rue de Belle-Vue, La Louvière. 3013

DIENSTMAAGD van 25 tot 30 jaar wordt gevraagd bij Hollandsche familie. Zeer talrijk gezin. Adr. vr. aan *Gazet van Brussel.* 3014

MEN VRAAGT jonge dienstbode. Adres G. v. B. 3007

Dienstaanvraag

JONGE dochter van 18 jaar vraagt dadelijk plaats, genegen als boerenmeid in te treden, Adr. Julia Vervondel. Ondebaan,Schepdaal. 6015

JONGELING biedt zich aan als winkelbediende. O. P. G. v. B. 3018

DIENSTMEISJE biedt zich aan als dienstbode, vraagt klein loon, Irma de Lijk.30,Ninoofsche steenweg. Anderlecht 6014

NET OPPASSEND persoon van omtrent 40 jaar, goed kunnende omgaan met paarden biedt zich aan als stalgast. Adr. L. De Bruycker, 35, Philipstock straat. Brugge. 6008

BURGERMEISJE van 21 jaar zoekt plaats in deftig gezin. Kent burgerkeuken, gaat gaarne om met kinderen, is voorzien van goede getuigschr. Vl. en Fransch. Adres: Louisa Van D. G. v. B. 3031

DIENSTMAAGD 25 j., goede getuigschr. Vlaamsch en Fransch, reeds jaren gediend hebbend, biedt zich aan. Schr. Maria bij Frederik Buys, rue du Halage, 15, Anderlecht. 6016

JONG BUITENMEISJE, 18 j. vraagt plaats in huishouden, Ninoofschensteenweg, 52 3040

OPPASSENDE gehuwde Vr. vraagt pl. als werkvrouw Adr. Mevr. Gov. G. v. B. 3026

BOEKHOUDER biedt zich aan voor namiddagwerk. M. D. Gazet van Brussel. 3027

WERKVROUW, vrij Maan- Woens- en Vrijdagnamiddag biedt zich aan. Werkvrouw *G. v. B.* 3029

VLAAMSCH buitenmeisje v. 18 j. wenscht in dienst te treden in deftig gezin. Adres 30, Voorspoedstraat, Molenb. 3030

ZEER oppassende gehuwde vrouw van middelbaren leeftijd, vraagt plaats als dienstbode, of als werkvrouw. Adres Mw Hendrickx 47, Pieter Van Humbeekstr. 3033

JONG MEISJE, van 25 jaar zoekt plaats als dienstbode in net gezin. Mej. 174. r. des Coteaux. Schaarbeek. 6009

AANGEBODEN als stalgast, zeer net persoon. Adres F. Timmermans, Egstraat, Willese-bij-Leuven. 6011

OPPASSENDE VROUW vraagt plaats als werkvrouw, voor dadelijk of later Matig loon. Mev. W. 2, Lange-Wagensstraat. 3039

AMBTENAAR 31 j. buiten dienst door tegenwoordige omstandigheden, vraagt klein kantoorwerk. S.H. G.v.B. 3021

KEUKENMEID en andere dienstboden gevraagd voor verschillende plaatsen Brussel en omgeving.Schr.G.v.B. 3010

KINDERMEISJE wenscht in betrekking te treden bij Hollandsche familie. K. X. Anspachl., 75 3024

AANGEBODEN als jongste bediende, jongeling van 17 j. Adres vr. aan « Onderwijzer » G.v.B. 3035

JONGE DOCHTER van 20j. vraagt dienst in net gezin. Adr, François Schoovaerts Ninoofsche steenw. 70 Dilbeek. 6017

JONGE DOCHTER van 22 j. beste getuig. vraagt plaats in winkel of magaz. Mej. K. P G. v. B. 3041

WERKVROUW. Moeder van 3 kleine kinderen, echtg. in 't leger. Vraagt dringend om werk. Adres G. v. B. 3042

Bruine Zeep

Tegen postmandaat van 42 frank verzenden wij *Franko* in alle stations van België, **25** kilo heel stevige zeep, 1ste kwaliteit, vervaardigd volgens oude behandelingen en in ijzeren tonnen gezet

Savonnerie Nouvelle
86, Rue du Progrès, BRUXELLES 3109

BOEKHOUDER, zeer oppassend persoon, biedt zich aan als boekhouder-korrespondent. Matig loon. Schr. « Korrespondent » G.v.B. 3034

NET meisje zoekt plaats in deftig gezin.Kent alle werk. Adr. vragen: Margaretha De S. G. v. B. 3023

MEISJE van 16 j., zeer oppassend, vraagt plaats in deftig gezin. Adr. Maria Weerepand, Everberg-bij-Cortenberg. 3037

BOERENMEID. Als dusdanig boedt zich aan net, oppassend meisje. Adr.: Leonie Goossens, Moorsel, 15. (Onder Tervueren-bij-Brussel.) 6012

TIMMERMAN, goed werkm., vader v. groot gezin vraagt dad. werk. Timmerman G. v. B. 3025

JONG MEISJE van 18 jaar vraagt plaats als meid, kent alle boerenwerk. Adr. : Elisa Van der Borg. Strombeek. 6013

OPPASSEND gehuwd paar biedt zich aan, de echtgenoot als boerenknecht of voerman, de vrouw als huishoudster of meid. Adr. Ed. Strouwen-Geets,Bets-Hulsbeek. 6010

DAGMEISJE, vrij Zon- Maan- en Vrijdagen, had voor 3 dagen gaarne bezigheden. Adr, Marie M. L., G.v.B. 3028

JONGE DOCHTER biedt zich aan als winkeldochter of bovenmeid, ook genegen met kinderen om te gaan. Adr. Mej. Louisa Beulens, Kruisstr, Everberg Cortenberg. 3036

BEDIENDE hulp-boekhouder vraagt bezigheid voor 's avonds of 3 dagen per week.J.B. 177, Korenbeekstr. 3035

JONGELING van 18 j. biedt zich aan als jongste bediende. B. D. *G. v. B.* 3019

JONGELING van 16 j., goed onderlegd, wenscht plaats als leerling-werktuigkundige. Adr. vragen aan *G. v. B.* 6005

BUITENMEISJE vr. dienst in deftig huisgezin.Maria G. 75, Anspachl. 3020

Huizen, enz.

TE HUUR 1ste verdieping, 75, Anspachlaan. Beurs, Centrum. Beste stand. 3065

KAMERS TE HUUR, 20 fr Transvaalschestraat,31, Cureghem. *(Geen huurbericht aan 't venster.)* 3067

HUIS TE HUUR met land of zonder land bij François Berthelst, Osseghem 3066

TE HUUR appartement. 31, Transvaalstraat. [2011

SPOEDIG TEH UUR GEVR Brussel of omgeving, klein. renteniershuis met tuin. Huurprijs gedurende den oorlog van 35 tot 40 fr. per maand. Schriftelijke aanbiedingen « Renteniershuis », 75 Anspachlaan. 6006

Allerhande

Zeephandel

DISPONIBEL :
extra kwaliteit
Hollandsche
BRUINE ZEEP
in bidons van 25 kilo en 12 1/2 kilo
MERK « HOLLANDIA »
aan **160** fr. de 100 kilo.

BRUINE ZEEP
in houten vaten
aan 120 francs de 100 kilo.

WITTE ZEEP
Beste soort
in houten vaten aan 60 fr. de 100 kilo.

Naar alle plaatsen wordt franco geleverd na ontvangst van een postmandaat.
Minste aflevering 100 kilo: Uitsluitend verkrijgbaar bij het Hoofdhuis :
ADRES
J. VAN STRATUM
Tolstraat, 49
ANTWERPEN

MEN WENSCHT te koopen Handwagen, reeds gebr. doch in goeden staat, aanbieden, 9, Ruysdaelstraat, bij de Raadplaats. Anderlecht, 3053

Moderne Zeepfabriek
GESTICHT IN 1875
Birminghamstraat, 40a
BRUSSEL

Extra Bruine Zeep
VASTE
1. 40 fr. de kilo per ton van 12.5 of 25 kilos. Niet vrachtvrij.
Wilt ge goed bediend worden wendt U tot de oude huizen, die steeds trachten hunne klanten te bevredigen 3086

TE KOOP aangeboden vogelkooien, zoo goed als nieuw Adres, vragen G. v. B. 3060

TE KOOP, per okkasie, kamions, in nieuwen staat, waaronder 1 van 1800 kgr., een van 3000 kgr,1 rijtuig op 2 wielen met gummibanden. Bisséstraat, 18. Brussel-Zuid 3046

TE KOOP
twee schoone groote
UITHANGBORDEN
2m80 hoog, 0m69 breed
Opschrift :
ROBES ET MANTEAUX
FOURRURES
Schrijven : T. H., Gazet van Brussel 3100

MEN wenscht te koopen per okkasie goed
Foto graphisch toestel —14 x 9—
in goeden staat. Schrijven R. K., *G. v. B.*, met vermelding van al de voordeelen.

Malsche Bruine Zeep

WIJ ZENDEN ALS PROEF
(fabrikaat der oude welbekende zeepziederij Wwe VAN LOVEN)
een tonnetje van 12 1/2 kilo, **FRANKO** in gansch België tegen een postmandaat van 20 fr. gestuurd aan de
Centrale Boursière
15 Henegouwlaan, BRUSSEL 3106

MASSAGE: Wrijvingen tegen rheumatiek, heupjicht. verstuiking en dergelijke euvels. Thomat, 38,. Murillostraat, (Jubelpark). Begeeft zich bij klanten ten huize. 3051

Beste
Bruine Zeep
1.60 p. kilo, houdt op linnen
Genre SUNLIGHT
43 fr. de kist van 200 stuks
82, JOSEPH CLAESSTRAAT
BRUSSEL-ZUID 3096

VOORNAME FAMILIE, beproefd, beste inlichtingen wenscht kosteloos onbewoond huis te betrekken. Zorgen en eerlijkheid. L. D. 4 bureel van 't blad 3054

Aankoop van boeken
Alle soorten Vlaamsche, Fransche, Duitsche en Engelsche boeken worden opgekocht. Schr. met inlichtingen A. I. bureel van 't blad. Statiestraat 148 Leuven. 3056

TE KOOP
per okkasie, schoone kar, voor ezel of ponney. Prijs : 75 frank Rolaistraat, 1, Saventhem. 3057

Geneeskundig Kabinet
17, Kruisvaartenstra :
BRUSSEL-NOORD
WATERORGANEN
Geheime ziekten.
Troebel water.
Vrouwenziekten.
Huidziekten.
Behandelingvan Dr. Ehrlich
Vallende ziekte ;
Nieuwe behandeling
RAADPLEGING
s'Zondags van 8 tot 12 ur.
s' Maandags van 10 tot 8.
Woensdag van 10 tot 7
Donderdag van 10 tot 8.
Zaterd. van 2 tot 8. 304

Te koop
Nieuwe elektrische motor 1,2 H.P. 183, Huidevettersstr, 3102

DE
Gloeikousjes voor Gaslicht

DE
Elektrische ZAKLAMPEN
en BATTERIJEN
"BRILLANT"
— ZIJN DE BESTE —
Groothandel : 87, Brabantstraat, BRUSSEL 3068

Schoensmeer Schoenvet
Andere specialiteit : " Lavalin "
en alle andere merken op aanvraag
Kachelglans " SOUDANAISE " - Metalen doozen
Levering van metalen doozen op aanvraag en naar model
Maatschappij ECLA. Meyer Fres
Fabriek van Chimisch-Technische produkten en metalen inpakkingen
52-54-56-58-60-62-64, Birminghamstr. Molenbeek-Brussel
Alle hoeveelheden
Alle hoeveelheden
3107

Vervoerdienst L. Vander Velde
Zwarte Lieve-Vrouwstraat, 12, Brussel (centrum)
BRUSSEL-OOSTENDE
HEEN EN TERUG
Regelmatig en snel vervoer van alle toegelaten pakken 3097

Huwelijk
Ernstige nette dame, eigen positie, zoekt kennis te maken met heer van 35 tot 40 jaar, tramgeleider of andere vaste positie. Geheimhouding verzekerd. Schrijven : E. B. H., *Gazet v Brussel*, 3114

TE KOOP
Een motorrijwiel, F. N. nieuwen staat. Prijs : 100 fr. Huidevettersstraat, 183. 3103

UIT OORZAAK v. vertrek: Gr.phonog. 48 sch.ODEON, gr.luxe-mod.; kinderrijt. Engel. mod; luster mass. koper, gas elektr. schouwgarn., oorlogsherin. 54 Th. Verhaegenstraat, St-Gillis. 3058

IK KOOP schoone oude manskleederen,lijnwaad,schoenen ; okkasiemeubels ; opruiming van magazijnen, zolders; oud koper en gereedschap.
J. B. DeBeus
218, Blaesstraat, BRUSSEL
Begeeft zich aan huis .3044

VROEDVROUW
Diploma van eerste klas in Frankrijk en in België.
GEHEIME RAADPLEGINGEN
GEWEZEN ADSISTENT-ARTS
Nieuwe methode gewaarborgd vrij van alle gevaar
MATIGE PRIJZEN
14, Martelaarsplaats 14
Noordstatie, geeft in de Nieuwstraat, Brussel. 3051

TE KOOP een stofzuiger 183, Huidevettersstr. 3104

Mengelwerk van de GAZET VAN BRUSSEL 10

ROMMELZOO

Verhalen van FRITZ REUTER

III

Avonturen van "den Entspecter Bräsig,,

geboortig uit Mecklenburg-Schwerin, doorhem zelf vert eld.

Jochem begreep mij dan ook aanstonds, knikte mij toe en ging ; en onderwijl reden ook Knoll en Knoest en Knuppel weg, allen in een vroolijken toestand, en Knuppel haalde tot besluit nog de kostelijke grap uit, dat hij Mozes met een kurk zwart maakte, wat eigenlijk een flauwe aardigheid was, want Mozes was in een diepe sluimering weggezonken. — Toen ze allen weg zijn, sta ik met den kastelein uit « De gouden Knop » voor het jammerlijk menschenkind en wij judiceeren met elkaar. « Het is niet meer dan christelijk en barmhartig, dat we hem naar bed brengen, » zegt hij. — « Volkomen mijn meening, » zeg ik en wij protokoleeren hem op en naar boven, en krijgen hem goed in bed ; maar met omstandigheden.

Den anderen morgen kom ik bij Mozes en zeg : « Wel, Mozes ? » — « Heer Entspekter, » zegt hij, « u zendt de goede God mij toe ; zeg mij om Mozes' wille toch eens, heb ik gisteren 200 centenaars wol gekocht ? » — « Neen ! » zeg ik, « wol niet, » maar een aap hebt ge gekocht. » — « O, whai ! o whai, » roept hij « wat doe ik met een aap ? Maar den heelen nacht is 't mij niet geweest uit 't hoofd, dat ik heb gekocht 200 centenaars wol en heb betaald den centenaar 5 thaler te duur, en in mijn lijf is 't mij te moede, alsof alle beenderen mij stuk geslagen zijn. » — « Mozes », zeg ik, « dat komt van dat harde neerzetten op den rieten stoel. Hoe kan een redelijk denkend mensch een bepaald deel van zijn lichaam zoo afstrapseeren ! Dat houdt ook de gemoedelijkste en onschuldigste ziel op den duur niet uit. Maar hier is onze rekening, mijn diêten staan er bij op ; en Jochem heb ik naar huis laten rijden. » — « Goed, » zegt hij, « Heer Entspekter » en betaalt de rekening, want hij behoort tot de liberale joden en is van 't nieuwe geloof. « Goed » maar zonder wol kan ik niet weer naar huis gaan. Weet u wat ? Wij rijden naar Prenzlau ; ik heb gisteren gekregen een brief van Mozes Freudenthal, die schrijft mij, dat Mozes Leliënthal van Mozes Hirschthal een partij gekamde wol heeft gekregen van Mozes Rosenthal, en die wol ligt in Prenzlau bij Mozes Mosenthal. » — Mozes Löwenthal, » zeg ik, « dat is alles heel mooi, maar op een reis in 't Pruisische ben ik niet geprekaweerd, want ik ben meegereden, zoo als ik was. » — « Hebt u behoefte aan schoon goed ? » zegt hij, « ik heb linnengoed in overvloed bij mij. Hier ! » en verbeeld u eens ! daar perswadeert hij mij dapper een schoon overhemd aan den hals en een paar stijve joodsche vadermoorders om de kinnebakken, en ik rijd met hem naar Prenzlau.

Toen wij in Prenzlau onze aan- en inkomst gehouden hadden, gingen wij naar Mozes Mosenthal. « Heer Mozes Mosenthal, » zegt Mozes Löwenthal, « mijn naam is Mozes Löwenthal uit Wahren. » — « O ! neem toch een stoel ! » roept Mozes Mosenthal. « U bent dan zeker een broer van « den rhijke. » — « Die ben ik zelf, » zegt Mozes Löwenthal en ziet hem met een gewichtig gezicht aan. — « Wel, neem dan twee stoelen ! » roept Mozes Mosenthal en springt van beleefdheid de kamer rond, strijkt zich door de haren, plukt zich aan de vadermoorders en trekt vlug een paar afgedankte glacé handschoenen aan, en ik kreeg ook een stoel, en Mozes Mosenthal maakte ook een buiging voor mij en zei tot Mozes Löwenthal : « zeker een oom van u, ik kan 't aan de gelijkenis zien, » zegt hij, « daaraan, » en meteen wijst hij op de plaats, waar aan mijn hals die joodsche vadermoorders zaten. Dat had ik nu van die infame lorren, die mij onderweg al de oorlellen doorgeschuurd hadden, dat men mij voor een ouden jodenoom aanzag. Ik ergerde me dus niet zuinig en maakte mij inwendig zeer boos, stond Mozes Löwenthal op en zei : « Nu, wanneer de en de beide anderen spraken over zaken en ten laatste wol naar Berlijn is, dan moet ik ook naar Berlijn. En onmiddellijk gingen wij weg.

« Mozes », zeg ik, toen wij op straat zijn, « de verbeelding is erger dan de pestilentie, en wanneer ge denkt, dat ik op mijn ouwen dag achter een paar honderd centenaars wol op de wilde-ganzenjacht ga, dan hebt ge het mis, zeg ik u, want ik ben maar tot Brandenburg veraccordeerd. » — « Heer Entspekter, » zegt hij, « bedenk eens, wat de affaire is. En wat heet veraccordeerd ? Gij kunt het doen, gij kunt het ook laten ; gij zijt een vrij man ; maar per spoor is Berlijn maar een roefje — een roefje heen, een roefje terug — en Berlijn is een metropolitaansche stad, is een wereldlichaan, is een kunstwerk in de zandwoestijn, is een idée van grootschheid met gasverlichting en monumenten van Frederik den Goote en den Opera, is een koninklijke residéering met de meest verschillende mysteriën. — Kortom, het is een stip op de aarde. Hebt gij gezien een spoorweg ? Hebt gij gezien een diergaarde met werkelijke natuurlijke dieren ? « Neen, » zeg ik, « Mozes, de spoorwegen waren toen in mijn tijd nog niet in gebruik, van een gasverlichting heb ik slechts een schaduw van een duistere voorstelling, en wat datgene betreft, wat me van een diergaarde onder de oogen is gekomen, dit strekt zich niet verder uit dan tot gewone damherten, die er uitzien als natuurlijke geiten, maar desniettemin » — « Heer Entspekter, hou maar op, ga maar niet verder ! » « Wat kost het u ? » roept Mozes. « De diêten betaal ik. »

Ziet u ! Zoo perswadeert mij die sacrementer van een perducten-handelaar in den postwagen, en wij rijden naar Passow en sluiten ons daar bij den trein aan.

U moet nu niet van me verlangen, dat ik u mijn gevoel bij een spoorweg zal mededeelen. Een spoorweg is een spoorweg en voor een onbekende met veel verrassing, dus ook voor mij ; want persoonlijk had ik tot dato hem niet leeren kennen en door lectuur was ik eerst tot anno 1835 gekomen, omdat ik door de welwillendheid van den dominé den Groothertogelijken Mecklenburgschen Staats-almanak ontvang, die in dezen jaargang er nog geen melding van maakt.

Ik sta dus op de parroon of patroon, zooals ze 't noemen, als Mozes bij mij komt en zegt : « Heer Entspekter », zegt hij, en geeft mij een spoorkaartje in de hand, « hier is derde klasse ; hard, maar frisch en rooken ; wilt u evenwel tweede klasse reizen, waarom niet ? het is daar echter heel warm, en rooken is er verboden ; en wilt u eerste klasse reizen, daar is het nog warmer en u zit er om zoo te zeggen alleen, enkel met geboren vorsten en geboren garde-luitenants. » — « Ja, » zeg ik, « Mozes, moet ik dan toch mijn lichaam aan deze heksche machine toevertrouwen, dan wil ik liever hard en frisch met rooken derde klasse zitten, dan zonder rooken en heet tweede klasse, en met garde-luitenants nog heeter eerste klasse. »

(Wordt voortgezet.)

TE KOOP
Eikenhouten FUSTEN
inhoud ongeveer 200 kilos, gebruikt geweest als drukinktfusten. — Te bevragen : 9, RUYSDAELSTRAAT (bij Raadplaats), ANDERLECHT [6007

VERLOREN
ZILVEREN ARMBAND
met klein uurwerk, waarschijnlijk in een van de volgende straten : Oude Kleerkoopersstraat, Kiekenmarkt, Magdalenasteenweg, Berg van 't Hof, Naamsche straat.
Terugbrengen in den voormiddag, tegen belooning, 52, Serviëstraat.

Gedachten voor handelaars en winkeliers

Een zakenman, die niet adverteert omdat zijn grootvader het ook niet deed, moet een kniebroek aantrekken en een pruik opzetten.

Een zakenman, die niet adverteert omdat het geld kost, moet ophouden salaris uit te betalen, want ook dat kost geld.

Een zakenman, die niet adverteert omdat hij het al eens geprobeerd heeft, doch weinig sukses heeft gehad, moet zijn sigaar weggooien als zij is uitgegaan.

Een zakenman, die niet adverteert omdat hij er geen slag van heeft om een aankondiging goed op te stellen, moet niet meer eten, als hij niet koken kan.

Een zakenman, die niet adverteert omdat hij geen zekerheid heeft, dat hij sukses zal hebben, moet maar dadelijk zijn zaken opdoeken, wijl hij geen zekerheid heeft dat hij niet op een of andere verschrikkelijke manier aan zijn eind zal komen.

Drukkerij van de GAZET VAN BRUSSEL